

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrtni strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

V pričakovanju novih dogodkov v vzhodni Evropi in na Daljnem vzhodu

Zračnemu dvoboju so se pridružili spopadi na morju

Nič odločilnega

Vojna poročila minulega tedna ne poročajo samo o zelo srditih zračnih dvobojih na angleško-nemških in na italijansko-angleških bojiščih, ampak tudi o spopadih na morju. Pri slednjih so bile udeležene na obeh straneh skupine vojnih ladij in letal. Nobeden od tako rekoč dnevnih dogodkov v preteklem tednu na evropskem bojišču ni imel kakega odločilnega značaja in ni vseboval napovedi večjih vojnih dogodkov v Evropi v bližnji prihodnosti.

Nov način nemškega zračnega napadanja

Glede bombardiranja Anglije bi bilo omeniti, da so Nemci v zadnjih dneh spremenili način letalskih napadov. Nemci napadajo sedaj angleški otok podnevi večidel z lahкими ter okretnimi lovskimi letali, ki prenašajo po eno do dve bombi, ponoči pa s skupinami težkih bombnikov, ki vozijo s seboj velike tovore bomb. Borba z nemškimi lovci in bombniki je radi opisanega napadalnega načina zelo težavna in so izgube nemškega letalstva sorazmerno majhne. Obramba proti najnovejšemu načinu zračnih napadov obstoja v tem, da organizirajo Angleži svoje življenje tako, da se bo nemoteno razvijalo tudi med napadi.

Zagonetka z Romunijo

Moč nemških vojnih sil v Romuniji

Poročali smo že, da je bilo težišče evropske vojne v zadnjem času prenešeno z Rokavskega preliva v Afriko in predvsem pa v Romunijo, kamor pošilja Nemčija čete po Donavi in železnici preko Madžarske. Nemčija sama izjavlja, da si hoče s svojim vojaštvom zagotoviti zase in Italijo romunski petrolej in presnovati po svojih častnikih romunsko vojsko.

Skupno število vseh čet, ki se nahajajo v Romuniji, cenijo na 45.000 mož.

V Bukarešto pa še vedno prihajajo nemški častniki in podčastniki, ki bodo vežbali romunsko armado. Na merodajnih mestih zatrjujejo, da bodo nemški vaditelji romunsko armado popolnoma preosnovali in že v šestih mesecih postavili na noge 700.000 mož močno udarno armado, ki bo vsestransko izvežbana in oborožena tudi že z najnovejšim orožjem.

Inozemski krogi zamaš sprašujejo po Bukarešti, čemu potrebuje Romunija tolikšno armado in proti komu jo bo uporabila.

Rusija na razpotju

Na odločitev Rusije čaka tudi Grčija

Zbiranje nemških vojaških sil v Romuniji in preosnova romunske armade vsiljujeta

sklep: Nemčija se približuje Dardanelam in hoče preko teh do angleških petrolejskih vrelcev v osrčju Azije in do Sueškega prekopa. Radi dogodkov v Romuniji je postavljena po pisanju angleških časopisov sovjetska Rusija pred dve izbi: ali bo z državama osišča, to je z Nemčijo in Italijo, sklenila nov sporazum glede Balkana, ali pa da skupno z Anglijo, Turčijo in Grčijo zaustavi nemški razmah proti Vzhodu. Ako se sovjeti odločijo za nadaljevanje svoje kompromisne politike, potem bodo izgubili vsako možnost odpora, ako se Nemčija približa Dardanelam.

Angleška vlada je poučena, da se sovjeti še niso odločili, po kateri poti bi šli in da si še niso na jasnem, če smejo tvegati spor z Nemčijo.

Glede Turčije pa pravijo v Londonu, da bo svoje pogodbene obveznosti do Anglije izpolnila, toda samo pod pogojem, ako tudi sedaj sovjetska Rusija ne bo igrala skupne igre z velesilama osišča, to je z Nemčijo in Italijo, možnost, katero je treba imeti stalno pred očmi.

Anglija in Amerika na Daljnem vzhodu

Burma in zveza s Kitajsko

Burma ali Birma je dežela v angleški Indiji ter meji na francosko Indokino, Kitajsko in Tibet. Burma je tolikšna, kakor Jugoslavija in Bolgarija skupaj in ima 15 milijonov prebivalcev.

Prestolnica Burme je sedaj Rangoon s 400 tisoč prebivalci ter leži ob izlivu istoimenske reke. Angleži so ga zasedli leta 1852. in od tedaj se je mesto zelo razcvetelo glede trgovine. Rangoon je veliko pristanišče in ima v Indiji poleg Kalkute ter Bombaja največji promet. Burmo vlada v imenu indijskega podkralja poseben guverner.

Iz Rangoona je speljana železnica preko goratih krajev do Lašja (na zemljevidu Lashio), obmejne postaje na burmansko-kitajski meji. Angleške in ameriške vojne potrebščine za Čankajškovo Kitajsko so natovarjali v Rangoonu na vlak, kateri jih je popeljal iz Lašja po novi železniški zvezi v najnovejšo kitajsko glavno mesto Čungking (na karti Tschungking).

Sporazum med Anglijo in Japonsko

V istem trenutku, ko je stekel prvi vlak med Rangoonom in Čungkingom, so se oglasili Japonci. To železnico smatrajo kot sovražno dejanje proti sebi. Protest za protestom je romal iz Tokia v Rangoon. Pritisk je bil naravnost grozilen, pri angleškem Hongkongu pa je bilo zbrano japonsko vojno brodovje. Ker so imeli Angleži na svojem otočju dela in nevarnosti čez glavo, so popustili. Angleški poslanik je podpisal sporazum, v katerem se Anglija zavezuje zapreti burmansko cesto za prevoz orožja, streliva, tovornih voz in petroleja. Poleg tega so dovolili Japoncem nadzorstvo prometa na tej progii.

Zopetna otvoritev zveze med Burmo in Kitajsko

Ker je sklenila Japonska z Nemčijo in Italijo zvezo, sta odgovorili na ta korak Amerika in Anglija. Amerika je prepovedala le izvoz na Japonsko, Anglija pa je otvorila 17. oktobra zvezo med burmansko mejo in Čungkingom.

Treba je namreč še to poudariti, da imajo Angleži na Kitajskem razposojenih 450 milijonov funtov, Amerika pa 400 milijonov dolarjev. Ako bi ti dve velesili ne mogli več podpirati Čankajškega v vojaškem oziru in bi ga premagali Japonci, bi bile zgoraj omenjene ogromne denarne vsote izgubljene. Japonci bi ne mogli in bi tudi ne hoteli vrniti taistih dolgov, ki so jih naredili Kitajci, da so se lahko borili proti Japonski.

Važen dan — 18. oktober

V Rangoon je priplulo več angleških trgovskih ladij, polnih avtomobilov in vojnega materiala, ki je namenjen za Čankajškega.

Že 17. oktobra zvečer je začelo več tisoč ameriških avtomobilov voziti med burmansko mejo in Čungkingom. Vozila so prevažala orožje za Čankajškega. Ker so pa zavzeli Japonci po predhodnem sporazumu s francosko vlado v Vichiju postojanke v francoski Indokinii z 18.000 možmi, so v zelo ugodnem položaju, da lahko bombardirajo burmansko cesto. Predvidevajo, da je 18. oktober, ko se je začelo nadaljnje oskrbovanje Čankajškega z vojnim materialom s strani Anglije in Amerike, važen datum v razširjanju kitajsko-japonskega in evropskega spopada.

Mir na znotraj in zunaj

Po toči zvoniti je prepozno: pravi znani slovenski pregovor. Ali ni morda tudi po izbruhu vojne govoriti o miru prepozno in prazno? Ni. Kmet želi, da bi ne bilo toče, če pa je že začela padati, da bi čim prej prenehala in čim manj škode napravila. Tako tudi želi človek in želi narod, da bi vojne ne bilo, da bi vedno trajal mir. To je kajpada ideal pravično in pravilno urejenega stanja med ljudmi in narodi, do čigar popolnega uresničenja človeštvo še ni prišlo. Bella erunt (vojne bodo), je rekel stari latinski pesnik Vergil. In vendar želi sredi vojnega vrvenja vsak človek in hrepeni vsak narod, da bi se vojna čim prej končala ter zopet zasijalo človeštvu zlato sonce miru.

Glasnik te želje, ki je globoko in pristno človeška in krščanska, je papež Pij XII. Lansko poletje, ko je bila usoda človeštva stavljena na kocko ter je vladalo vročično pričakovanje, da bi se nastali spori med narodi poravnali mirnim potom, ne da bi bilo treba zgrabit za orožje, se je vrhovni poglarav Cerkev na vso moč trudil in delal, da bi krvavi spopad preprečil. Ko se mu to ni posrečilo, vendar še ni izgubil vse nade, marveč je večkrat dvignil svoj svareči in vabeči glas. Izdelal je tudi mirovni načrt ter določil pogoje, pod katerimi bi moglo priti do pomiritve v Evropi na ta način, da bi upravičene zahteve vseh narodov do neodvisne, lastne državnosti ostale neokrnjene.

Usoda papeževega stremljenja po pomirjenju in miru je znana. Vojna gre naprej ter zavzema vedno večji obseg. Papežev glas je ostal glas vpajočega v puščavi. In vendar sveti oče ni izgubil upanja. Njegovo zaupanje je Bog in njegova milost. Ker Bog daje milost tistim, ki ga prosijo, poziva sv. oče kristjane ob vsaki priliki, da molijo za mir. Tako je papež Pij XII. poslal v nedeljo, 13. oktobra, po radiu apostolski blagoslov evharističnemu kongresu v glavnem mestu Argentinijske Buenos Airesu (v Južni Ameriki). Pri tem je imel kratek nagovor, v katerem je rekel: »Prosim vse argentinsko ljudstvo: molite, da bi Kri-

stus spet poslal na svet mir in z njim ukrotil človeške strasti ter pregal boj, ki seje smrt na kopnem, na morju in v zraku, jemlje ljudem kruh ter jim povzroča krvave solze. Edino naše upanje je v Kristusu Odrešeniku sveta, ki vlada nad človeškimi srci in nam edini lahko vrne mir.«

Istega dne kot sv. oče je imel tudi predsednik Zedinjenih držav Roosevelt govor, ki ga je prenašal radio. Roosevelt je bil glavni pomočnik papeža pri njegovem velikem stremljenju za rešitev miru v Evropi. Dobro znana in priznana so njegova prizadevanja za rešitev miru pred izbruhom vojne in za pomirjenje po njenem izbruhu. V nedeljo pa je Roosevelt o vojni in miru takole govoril: »Mi imamo samo en cilj in eno željo, da namreč v miru opravljamo svoj posel. Uporabiti hočem vse svoje sile, da se ohrani mir v Ameriki in da se obnovi v ostalem svetu, kakor je bil moj trud tudi že dosedaj. Za ohranitev miru delam, za ohranitev miru tudi molim. Toda potrebno je, da se za ohranitev miru tudi nadalje oborožujemo, da izpopolnimo naše vojno brodoge in naše letalske sile. Tako bomo mogli braniti naše obale proti vsakemu neprijatelju. Anglija, ki predstavlja danes edino državo v Evropi, katera se bori za tisto svobodo, ki je tudi naše delo, bo še v bodoče dobila vso pomoč iz Amerike, kar pa seveda še ne pomeni, da mi stopamo v vojno. Če pomagamo Angliji, branimo tudi svoje ideale. Da, Amerika se pripravlja na vojno, ker je to najboljša pot, ki vodi k miru. Na nas Amerikance ne bo vplivala nobena sila, nobeno zastraševanje, nobene grožnje. Anglija je možgato pokazala, da se hoče junaško braniti in bo ta junaška obramba bodočim rodovom služila kot zgled ljubezni do demokratske svobode. Živela demokracija.«

Istega dne, 13. oktobra, je tudi imel predsednik jugoslovanske vlade Dragiša Cvetković govor, in sicer v Skoplju, kjer je bilo krščenih 12 jadralnih letal. Ob tej priliki je tudi govoril minister vojske in mornarice general Milan Nedić, ki je podčrtal odločnost ju-

goslovanske naroda in njegove vojske, da brani za vsako ceno sleherno ped naše države in našo s tolikimi žrtvami priborjeno svobodo. Ministrski predsednik Dragiša Cvetković je v svojem govoru pohvalil idealizem naše mladine, ki je pripravljena, če bi domovina zahtevala, žrtvovati se do zadnjega diha in varovati naše nebo. Prepričani smo, da bo naša mladina dala tisto, kar so rodovi prejšnje mladine s skupnimi žrtvami dali domovini v časih njenega ustvarjanja. Doprinesti moramo skrajne žrtve ter storiti vse, da bo naša narodna obramba močna, trdna in odločna.

Nato je ministrski predsednik poudaril, da je predpogoj zunanje varnosti države »mir na znotraj«, zadovoljstvo vseh državljanov in vseh krajev. V to svrhu se je napravil sporazum s Hrvati ter se v tej smeri nadaljuje s konsolidacijo države (ureditvijo in utrditvijo notranjih razmer). Danes je največje in najtrdnjše orožje občutek državljanov, da je na svoji lastni zemlji zadovoljen, občutek, da je to njegovo, da mora to varovati in braniti. Vsem drugim vprašanjem, vsem drugim željam bomo lahko zadostili, če imamo to, kar je temeljno, svojo domovino. Samo v skupnosti, samo v skupnem delu in v veliki jugoslovanski domovini je moči zagotoviti boljše blagostanje, boljše dni in boljše življenje vsem nam.

Težnja naše države in njene vlade je v vsakem oziru mir. Predsednik vlade je izjavil: »Mir na znotraj, mir na zunaj, to sta temeljni smernici naše politike. Gospodarska povezanost s sosedi v teh težkih časih gospodarskih pretresljajev v Evropi mora biti podlaga v vseh področjih našega narodnega gospodarskega življenja. V tej smeri si do skrajnosti prizadevamo, ker smo prepričani, da nam to narekujejo naši najvišji interesi.« Kompetentni činitelji, ki vodijo usodo naše države, se na vso moč trudijo, da bi se ohranil mir naših držav ter hkrati, da bi se tudi svetu vrnil kmalu mir. To je tudi najiskrenejša želja vseh državljanov. Naj bi ta želja, ki je doslej naših držav bila uresničena, ostala izpolnjena tudi v bodočnosti!

S sodelovanjem ljudstva in oblasti bi se lahko mnogokaj obrnilo na bolje

Kupovanje zemlje

Naši večji kmetje večkrat prodajo kak kos zemlje. Zemlja se prodaja tudi na dražbah itd. Toda kdo jo kupi? Spet tisti, ki ima navadno že dovolj polja, in tisti, ki ima denar, in to so navadno razni trgovci ter bogati meščani, katerim kmetijstvo ni glavni poklic. Zakaj ne bi začeli zemljo kupovati tisti naši reveži, ki nimajo nič svojega, ali le malenkost? Ti reveži nimajo za kaj kupiti, zato bi se moral osnovati sklad — državni ali banovinski, iz katerega bi vsi ti reveži dobili brezobrestno posojilo, katero bi v obrokih v 20 letih vrnili. Naši ljudje so delovni in bi tako odplačevanje vsekakor zmogli, posebno, ker bi imeli do dela veselje radi zavesti, da obdelujejo svojo zemljo. Hišico bi si že postavil, nekaj sam, nekaj pa s pomočjo dobrih ljudi, katerih pri nas tudi ne manjka. Seznan o prodaji zemlje bi morala voditi vsaka občina, a občinski odbor naj bi odločal, katera pridna družina brez imetja bi naj dobila posojilo, da si bo razpoložljivo zemljo lahko kupila.

Sprejemi v službo

Spremeniti bi se moral zakon o sprejemanju v državne in samoupravne službe v tem smislu, da bi se najprej o prosilcu pozvedelo, kako materialno stoji, in šele potem bi se ga sprejelo v službo. Kdor ima od česa živeti, naj se ne sprejme v službo, ampak samo tisti poštenu

in pridni, ki so odvisni le od dela svojih rok. Tudi zasebna podjetja bi se naj pri sprejemanju v službe ravnala po tem vodilu.

Industrija je potrebna tudi na deželi

Vsa industrija, ki se še misli pri nas osnovati, se naj ne naseljuje več v mestih, ampak na deželi, kjer je mnogo siromakov. Tem bi bilo zelo pomagano, nekaj bi zaslužili v tovarni, jedli in stanovali pa bi doma, poleg tega bi pa pri osemurnem delavniku opravljali potrebna dela na koščku zemlje, ki jo morda posedujejo. Poleg tega se naj snuje industrija za predelovanje surovin, ki jih imamo doma. Naravnost greh je, ko ogromne množine našega sadja ob dobrih sadnih letinah grede v nič! Zakaj ne bi mi proizvajali sadnih sokov in marmelade doma v večjih industrijskih podjetjih, saj bi to lahko ugodno prodali na zunanem trgu! Tako pa silimo s prodajo presnega sadja, ki ga tujina sama predeluje v sadne sokove in marmelado, naš mali človek je pa brez dela.

Tudi lan in konoplja se naj začne sejati, pa ne bo težav z dobavo tekstilnih surovin, poleg tega bomo pa še boljše oblečeni, delavci pa zaposleni. Seveda starih tkalcev ni več, pa imamo zato tovarne, katere so v stanu izdelovati lepše in boljše blago, kot so pa to delali še najboljši stari tkalci.

Polepšajmo naše vasi!

Naše vasi se morajo polepšati, blato in gnojnica z dvorišč odpraviti s pomočjo gnojničnih jam, domove pa s sadnim in drugim drevjem lepo zasaditi. Tako bo Slovenija ne samo v Jugoslaviji, ampak daleč naokoli najlepša dežela, v katero bodo od vseh strani prihajali izletniki, ki bodo pri nas puščali svoj denar, nam pa ne bo treba iti s trebuhom za kruhom. Naše kmečke hiše morajo poleg tega biti čiste, da bodo lahko sprejele vsakega gosta. Srem, Banat in Bačka so ogromne enolične ravnine, brez hribov in zelenih gozdov, s slabo pitno vodo. Od tam bi čez poletje vsak uradnik in obrtnik iz srca rad prišel k nam v naše hladne gozdove s svežim zrakom in dobro pitno in osvežujočo vodo. Zato je treba, da si uredimo našo zeleno Slovenijo, da bo en sam vrt, kot v raj, kar bo tisočkrat bolje, kot da naš narod krvavi po svetu. Vedimo, da je Bled, Rogaška Slatina itd. samo za dobro stoječe bogate ljudi, kamor siromašnejši uradnik ali obrtnik z juga ne more na oddih. Ta bo srečen, če bo mogel bivati v Sloveniji v kakšni kmečki hiši za 20 ali nekaj več dinarjev na dan. Naš štajerski kmet bi bil zadovoljen, če bi od takega obiskovalca za mesečno oskrbo prejel 600 din, saj hrano pridelal doma in bi jo tako še dobro vnovčil. Naše podeželske gostilne bi spet oživele, a naše vino bi se dalo prodati. Če

bomo znali izkoristiti to, kar nam je narava dala, bomo lahko vsi Slovenci doma živeli pod ugodnimi pogoji. Sam Bog nam je dal pod-

nebje in prelepo naravo, katero naj naše krepke slovenske mišice še polepšajo v blagor nas vseh!

Po Jugoslaviji

Naloga banovinskega prehranjevalnega zavoda. Predsednik banovinskega prehranjevalnega zavoda, bivši minister g. Franc Snaj, je med drugim o nalogah tega zavoda dejal tole: Razlogi za ustanovitev prehranjevalnega zavoda so v glavnem v tem, ker obstojata v Sloveniji samo dva okrajja, ki pridelata dovolj žita, to je soboški in lendavski, vsi drugi okrajja pa morajo žito kupovati. Žito smo sicer vedno uvažali, toda letošnja slaba letina nas je prisilila, da se za preskrbo z živili pobriga tudi oblast, in tako je g. ban to vprašanje rešil z ustanovitvijo banovinskega zavoda za prehrano, ki bo skušal preskrbo z živili izpeljati tako, da pokrije najnujnejše potrebe zlasti nepremožnega prebivalstva. Doslej Slovenija ni kupovala žita v velikih količinah. Letos pa se je za to pokazala potreba in so bila popisana vsa primerna skladišča v Sloveniji, v katera bomo lahko spravili okrog 4000 vagonov žita in moke, koruza pa se bo sproti razdeljevala potom občin potrošnikom. Od naročenih 1384 vagonov pšenice in 1320 vagonov moke je doslej prišlo v Slovenijo že 500 vagonov pšenice in 700 vagonov moke. Ostanek naročila je že dodeljen, samo prevoz se še ni mogel izvršiti, ker so železnice na jugu baš sedaj obremenjene s prevozom sladkorne pese. V nekaj tednih pa bo naročena pšenica in moka že vsa dobavljena. Dobavo vrše poleg banovine tudi zasebni veletrgovci in dobavitelji, katerim je pripadlo v dobavo 1300 vagonov žita in moke. Zavod je doslej že priskočil na pomoč ljutomerskemu in ptujskemu okraju in jim dal preko okrajnega načelstva na razpolago potrebno moko. V svrhu podrobnega in boljšega poslovanja name-rava zavod ustanoviti po posameznih okrajih prehranjevalne odbore, ki bodo skrbeli za ves okraj. Vsak tak okrajni prehranjevalni odbor pa bo moral biti v zvezi z občinami, ki bodo po potrebi ustanovile občinske prehranjevalne odbore, da bodo za svoj okoliš dajali potrebna pojasnila in navodila. Poleg oskrbe z žitom in koruzo bo zavod skrbel še za preskrbo olja in masti. Preskrba Slovenije z oljem je že zagotovljena, slabše pa je z mastjo. Tu bo treba poskrbeti za boljše pitanje svinj doma, kar bo letos veliko lažje, ker v razliki od drugih let ne uvažamo samo moke, ampak tudi pšenico in bomo tako imeli v Sloveniji mnogo več otrobov kot pa prejšnja leta. Otrobi so dobra krma, treba bo samo omogočiti kmetom cen-

nakup otrobov, pa se bo na ta način poskrbelo za preskrbo našega trga z mastjo. Tudi za preskrbo prebivalstva s sladkorjem bo zavod skrbel, poleg tega pa bo vršil še nadzorstvo nad mlino pri mletju enotne moke.

44 milijonov dinarjev za pospeševanje sadjarstva. Privilegirana izvozna družba je trgovinskemu ministru predložila načrt za podpiranje sadjarstva v znesku 44.950.000 din. Trgovinski minister je načrt odobril. Denar se bo porabil za zidavo skladišča za sadje 3 milij., za zidavo sušilnic za sadje 3 milij., za zatiranje uši na slivah 3 milij., za zatiranje uši San Jose na jabolkih in drugem sadju 2,5 milij., za zatiranje boleznin in škodljivcev 7,5 milij., za razdelitev sadjarskega orodja med absolute sadjarskih tečajev 0,5 milij., za premije 0,5 milij., za podpiranje pospeševanja produkcije dobrih sadik 0,5 milij., za zidavo zadružnih vinskih kleti 6 milij., za ustanovitev znanstveno-eksperimentalnih zavodov 10 milij., za propagando v tisku 0,2 milij., za ugotovitev ekonomskih tipov sušilnic 0,1 milij., za delovanje strokovnega odbora na terenu 0,1 milij., za imenovanje strokovnega in ostalega osebja 0,3 milij., za nepričakovane stroške in razno 0,2 milij. dinarjev. Odobritev tolikšnega zneska za podpiranje sadjarstva pri nas je najboljši dokaz, kako oblastva skrbe za splošno blaginjo našega kmeta.

Ne bo šlo. JNSarski listi v Sloveniji z »Jutrom« na čelu pišejo ne samo o vsakih kvartirah, marveč gotovo vsak mesec o potrebi koncentracijske vlade, v kateri bi kajpada sedela tudi JNS. Razen te stranke ne čuti nobena druga kakšne potrebe, da bi se JNS koncentrirala v vlado. Politika, ki sedaj prevladuje v naši državi, je politika narodnega sporazuma, ne pa politika pretiranega centralizma z nadvlado enega naroda nad drugim ali drugima, kakor jo je prakticirala JNS. Split-ski list »Hrvatski glasnik« očita JNS, da se še ni resnično sprijaznila z idejo hrvatske narodne posebnosti in posebnega hrvatskega narodnega ozemlja ter da komaj čaka časa, ko bi se zlomila hrvatska narodna politika. »Hrvatski glasnik« izjavlja: »S takšnimi elementi ni mogoče sodelovanje.«

Nasprotniki misijonov: to so naši liberalci, ki razkrivajo globine svojih »vernih« in plemenitih duš po svojem JNS časopisju. Podpiranje katoliških misijonov, ki delujejo med

In vsaka Aspirin tableta nosi "Bayer"-jev križ. "Bayer"-jev križ je edino jamstvo, da ste res dobili Aspirin. Ne pozabite nikdar, da ni Aspirina brez "Bayer"-jevega križa!

Oglas reg. pod št. br. 7257 od 23. marta 1940.

pogani, je krščanska dolžnost, ki izvira iz naročila Ustanovitelja krščanstva, božjega Zveličarja. Vsak dober kristjan se zaveda te svoje dolžnosti. Naši JNSarji se te dolžnosti ne samo ne zavedajo, marveč jo zanikajo ter z roganjem pobijajo. Misijonska nedelja, pobiranje za misijone itd. jim daje priliko, da njihova plemenito-krščanska duša vzkipi v zabavljanju proti misijonstvu. Tako zabavljanje si dovoljuje tudi dično JNS glasilo v Celju, »Nova doba«, v dopisu iz Laškega v svoji številki z dne 18. oktobra. Tako se naši liberalci pripravljajo za misijonsko nedeljo.

SLOVENCI! SLOVENKE! V nedeljo, dne 27. oktobra, bomo zopet zbirali po vsej Sloveniji za našo severno mejo. Kakor lani, naj tudi letos daruje sleherni Slovenec vsaj 1 din za zimsko pomoč ob meji. Lani smo s pomočjo zbirke izdatno obdarili nad 70 šol. Tudi letos naj bo tako! Zato bomo ta dan darovali toliko več, saj so potrebe neprimerno večje. Bog in narod! — »Slovenska straža« v Mariboru.

Po 26 letih odkril grob svojega očeta. Neki Karl Lauterbacher iz Aša na Češkem je po 26 letih odkril grob svojega očeta, ki je l. 1914 padel v Franciji. Lauterbacher, ki svojega očeta nikoli ni poznal, je med težko topniško borbo z dvema drugima tovarišema slučajno prišel na samotno pokopališče, kjer počiva kakšnih 150 nemških vojakov iz svetovne vojne. — Tu je nenažno odkril grob z očetovim imenom.

Kitajska »zakonska ptica«. Srečen zakon označujejo Kitajci z »zvezo ptice hiyoku«. Ta ptica je sestavljena iz dveh polovic, in sicer je ena polovica samec, druga samica. Ker ima vsaka polovica po eno krilo, lahko hiyoku leti samo, če obe polovici složno delujeta. Zato je ta ptica znak zakonske sreče pri

Junak divjine

Ameriški roman

15

Utihnil je in čakal, ali bo kaj pripomnila. Ker je molčala, je nadaljeval:

»Besede, ki jih bom zdaj izgovoril, mi tudi narekuje skrb za vas in jih ne jemljite tako, kakor da bi se vam hotel vsiljevati za spremljevalca. Verujte mi, da ni prav, da tako sami potujete po teh divjih krajih. Tako potovanje je kvečjemu za močnega, utrjenega moža, ne pa za mlado dekle.«

Marija je pogledala proti nebu. Njen obraz je bil v mesečini blede. Oči so bile podobne temnim cvetom. Vzdihnila je in bolj sebi ko Eriku govorila:

»Srečo iščem. Tenki nitki sledim, ki vodi v preteklost. Iščem listino, iz katere je razvidna moja pravica do Rajskega dola.«

Erik je vrgel drva na ogenj. Nato je dejal, ne da bi pogledal Marijo:

»Gospodična Linscott, razpolagajte z menoj! Na uslugo sem vam. Vso svojo zvitost in spretnost pa tudi odločnost in moč bom porabil v to, da dosežete svoj cilj.«

Marijine oči so se že privadile poltemi. Hladno je gledala Erika, ki ga je plamen od časa do časa osvetlil.

Njegov obraz je bil odkrit, zaupljiv. Jasne oči so se prijazno svetlikale v siju ognja.

Marijin pogled je dolgo počival na mladeničevem odkritem obrazu. Oči so se ustavile ravno na nosu. Deklica je tuhtala, ali je tudi Erik tako ljubosumen, kakor pravijo o ljudeh, ki imajo tako zračene obrvi ko on. Potem se je zasmejala zaradi te neumne misli.

Tudi Erik se je nasmehnil. Ker je mislil, da Marija razmišlja o tem, ali naj sprejme njegovo ponudbo ali ne, je dejal z ognjem:

»Sprejmite mojo pomoč! Name se lahko zanesete v vsakem oziru — tudi v primerih, ko bo šlo za življenje!«

Te besede, ki jih Erik dozdej ni nikdar izgovoril, so bile na nesrečo podobne besedam, ki jih je bil svoj čas Roger govoril Mariji. Deklica jih je poslušala nekam pretresena. Ali so možje vedno in povsod enaki? Vedno isto govorijo, ko hočejo zavesti svojo žrtev?

Pred njenimi očmi se je obnovil prizor, ko je z Rogerjem sedela v gozdu. Z nekim zanosom je poslušala njegove besede, dokler ni snel krinke. Roger je v tistem trenutku postal zanj oduren, surov, neznačaječ človek. In zdaj se je zgodilo isto. Razlika je samo ta, da je tedaj imela v bližini družbo, ki jo je mogla poklicati na pomoč, zdaj pa sama sedi nasproti Eriku — daleč od ljudi, in bo zaman klicala na pomoč, če se bo

Občni zbor Zveze fantovskih odsekov

Zadnje nedelje se je vršil v Ljubljani v nabito polni frančiškanski dvorani 4. občni zbor Zveze fantovskih odsekov, katerega so se udeležili zastopniki odsekov iz vse Slovenije. Zbor, na katerem je polagalo predsedstvo račune o delovanju v preteklem letu in so se določile smernice za bodoče delo, je otvoril z molitvijo predsednik dr. Žitko. Pozdravil je vse zbrane in posebno še zastopnika vojnega ministra g. generala Milana Mašiča, zastopnika poveljnika dravske divizije, zastopnika g. bana, Prosvetne zveze, narodnega odbora KA, KZ, ZD, Zveze dekleških krožkov, Slov. kat. starešinstva in Slovenske dijaške zveze.

Ob navdušenem odobravanju sta bili sprejeti vdanostni brzojavki kralju in knezu namestniku Pavlu. Zborovalci so gromovito vzklikali kraljevskemu domu. S ploskanjem je sprejel zbor pozdravne brzojavke našemu voditelju g. dr. Antonu Korošču, predsedniku vlade, vojnemu ministru, ministru za telesno vzgojo in ministru dr. Mihi Kreku. Pismeni pozdravi so bili odposlani g. banu in obema slovenskima škofoma.

Občni zbor je pozdravil brzojavno predsednik senata in prosvetni minister g. dr. Anton Korošec, pismeno opravičilo je poslal g. minister dr. Miha Krek.

Nato je počastila dvorana na poziv g. predsednika spomin umrlih članov, nakar so sledila poročila odbornikov, ki so bila razposlana odsekom v posebni knjižici.

Na zboru je podal svoje poročilo g. predsednik ter posebno poudaril, da je bilo letoš-

nje leto delovanje ZFO posvečeno notranji poglobitvi organizacije. Uspešno delo so pa znatno ovirale zunanje okoliščine, ker je morala ena četrtina članov slediti klicu domovine. — Zveza je polagala veliko važnost na pravilno poslovanje in prirejanje raznih tečajev. — Organizacija ZFO je postala prava ljudska organizacija, ki ima svoje temelje v narodu kot celoti.

Predsednikovemu poročilu so sledili pozdravi zastopnikov oblasti.

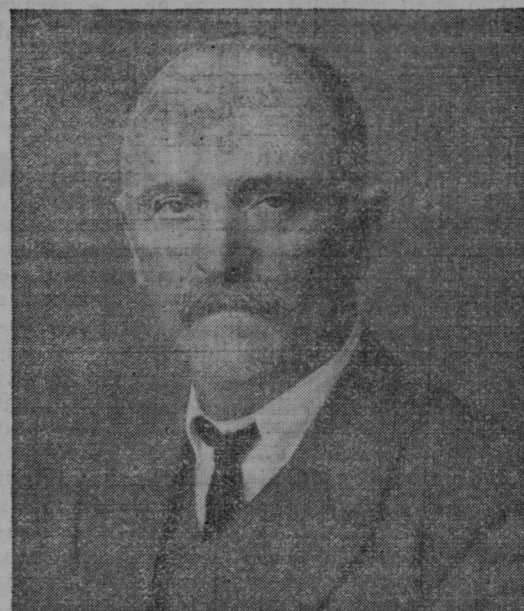
Zbor je počastil ljubljanski škof g. dr. Gregor Rožman, katerega so vsi navzoči navdušeno pozdravili.

Pra volitvah je bil izvoljen soglasno za prihodnje poslovno leto tale osrednji odbor: predsednik dr. Stanko Žitko, podpredsednik Nace Železnik, tajnik inž. Albin Nežima, blagajnik Slavko Tršinar, načelnik Ivan Kermavner, odbornik za naraščaj dr. R. Hanželič, odbornik za prosveto dr. Fr. Blatnik, gospodar Janez Krvina.

Občni zbor je sprejel bodoči prireditveni program, ki bo ves posvečen proslavi polnoletnosti našega mladega kralja. Prvi nastop bo 1. decembra, ko bo v Ljubljani akademija, odseki pa bodo priredili po vsej Sloveniji akademije.

Letošnji občni zbor je tudi sklenil, da bo odslej dolžan vsak član prispevati 1 din za kritje stroškov Narodnega odbora.

Veličastni zbor je bil zaključen s fantovsko himno.

Franc Čeplak je obhajal dne 10. oktobra duševno in telesno čil v Bočni pri Gornjemgradu 80 letnico. Jubilant je 50 let naročnik našega lista.

rovu premog in podsul 45 letnega rudarja Antona Žnidarja. Po enajsturnem napornem reševanju so Žnidarja potegnili nezavestnega izpod ruševin. Podsuti je kmalu po rešitvi radi prehudih notranjih poškodb umrl.

Noge sta si zlomili. V celjski bolnišnici se zdravita 45 letna učiteljica Ivana Novakova iz Št. Pavla pri Preboldu in 28 letna delavčeva žena Marija Kovačeva iz Teharjev pri Celju. Prva je prejšnjo soboto na domačem dvorišču padla čez hlod ter si zlomila desno nogo v gležnju, druga je pa pretekli ponedeljek padla doma z lestve in si prav tako zlomila desno nogo v gležnju.

Usodepolna konjska brca. Jožefa Flis, 24 letna posestnikova hčerka iz Vin pri Novi Cerkvi v celjski okolici, je pomagala pri naganju pese na voz, v katerega je bil vprežen konj. Žival je brcnila Flisovo v kolk in jo tako hudo poškodovala, da so jo prepeljali v celjsko bolnišnico.

Slovenija dobi Zavod za raziskovanje koščičastega sadja. Pretekli teden so zastopniki Prizada in banske uprave kupili pri Sp. Sv. Kungoti pri Mariboru 60 ha veliko in lepo posestvo »Lepi dol« (»Langental«), ki je bilo doslej last lekarnarja Petroviča iz Krapine. Posestvo je kupil »Prizad« za 1,750.000 din. Na posestvu bo Prizad osnoval Zavod za raziskovanje kulture koščičastega sadja. Za-

Novice iz domačih krajev

Zelo huda nesreča kapucinskega brata. V soboto, 19. oktobra, zvečer je peljal hlapec gostilničarja R. Omuleca iz Studencev pri Mariboru sadjevec iz Svečine v Studence. Na vozu je sedel tudi fr. Urban Kukovec, kapucin iz Studencev. V Rošpohu pri Mariboru je nenadoma privozil od zadaj tovorni avto, ki se je zaletel v voz. Brat je radi sunka padel med konja in je dobil hude poškodbe na glavi in na znotraj. Neznani avtomobilist je zdrvel v temi naprej.

Nesreči pri mlatvi. V Prvencih pri Sv. Marku niže Ptuja je zašel z levico v mlatilnico 51 letni posestnik Franc Šegula, kateri se je zatekel v ptujsko bolnišnico s čisto razmesarjeno levo roko. — Mlatilnica je odrezala prste na levi roki 17 letni posestnikovi hčerki Pavli Šentjuri iz Slivnice pri Celju.

Nevarno poškodovan radi zasutja. Martin Rajter, 48 letni delavec iz Sv. Andraža v Slovgoricah, je kopal v gramozni jami. Nanj se je sesula pri delu visoka stena. S hudimi poškodbami je bil oddan v ptujsko bolnišnico.

Avto z deset polovnjaki vina v občestnem jarku. V Cvetkovcih pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji je radi zlomljene vzmeti zaneslo v 2 m globoki občestni jarek avto tvrdke Ornig iz Ptuja, na katerem je bilo naloženih deset polovnjakov vina. Šoferju in spremljevalcu se ni zgodilo nič hudega. Na avtomobilu je škode okrog 20.000 din.

Rudarja zadela smrtna nesreča. V Črešnjicah pri Vojniku je izsledil prostosledec Martin Korošec precejšnjo plast premoga. Najel je delavce in pričel s kopanjem. V minulem tednu se je v tem rudniku nenadoma zrušil v

Erik obnašal enako ko Asplet. Skriva je otipala samokres, ki se je skrival v podlogi njenega pasu.

Erik se je čudil Marijinemu molku. Mislil je, da jo je morda žalil s svojimi nenavadnimi besedami. Njegove oči so sledile dekletovi roki in je opazil, da sega po samokresu. V njem je vzkipele, a jezo je kmalu zadušil. Njen gib se mu je zazdel razumljiv. Spomnil se je na njen položaj. Povsod je izpostavljena nevarnostim, doživela je bridka razočaranja, tako torej ni čudno, če ne zaupa.

»Oprostite,« je začel, »če sem povedal kaj nerodnega. V divjini sem rasel in nisem imel prilike za razgovore z damami. Prosim, ne iščite v mojih besedah nič takega, česar bi se morali bati. Ponovno vas zagotavljam, da imam pred očmi samo blagor vaše družine. Vem, da imate pravico do Rajskega dola, zaradi tega vam hočem nesebično pomagati, da ga iztrgate iz rok lopovskega nasilneža.«

V Marijini notranjosti je vladala razdvojenost. Erikove besede so zvenele odkrito, prijateljsko, in bi jim morala verjeti. Spomin na preteklost pa jo je begal. Nekaj časa je razmišljala, potem pa mirno dejala:

»Vaše ponudbe ne morem sprejeti. Sama moram izvršiti nalogo, ki sem si jo postavila.«

Zavladala je tišina. Erik se je zamislil. Ali ima Marija prav? Ali sme on sam jezdit s tem lepim, mladim dekletom po samotni Sierri Nevadi? Marija tega noče.

Toda ali jo sme pustiti samo na nevarno pot? To je nedopustno. Saj ona niti ne sanja o težavah in nevarnostih, ki jo čakajo. Njegova dolžnost je, da pazi nanjo. Preden je spregovoril, da bi ji vse pojasnil, se je oglašila Marija:

»Ali bi mi vedeli povedati, v katero smer je Rotenburg?«

»Rotenburg?« se je začudil Erik.

Čez čas se je zvito nasmehnil in nadaljeval:

»Gotovo hočete preizkusiti moje zemljepisno znanje. Rotenburg mora biti kako nemško mesto in bi ga v Ameriki zaman iskali.«

Marija je odkimala in odvrnila:

»Jaz pa mislim na ameriški Rotenburg.«

»Ameriški Rotenburg? V kateri državi pa leži?«

»V Nevadi, nekje na robu gore Sierre Nevade.«

Erik je nekaj časa molče zrl v Marijo. V njegovi glavi so se porajale različne misli. Morda je kdo zlorabil Marijino neizkušnost in jo speljal na krivo pot? Pred njegovimi očmi se je pojavil Rogerjev smehlajoči obraz. On? Najbrž. Kdo drug bi mogel imeti z Marijo tajne namene? In kaki so ti nameni? Kak namen ima Asplet s takim zavajanjem? Vprašanja, na katera Erik zdaj ni mogel odgovoriti. Nazadnje je s poudarkom odgovoril:

»V tem kraju ni nobenega Rotenburga!«

»Mora biti!« je Marija vztrajala pri svoji trditvi.

Kitajcih, ker morata mož in žena skupno in složno delati, če hočeta doseči v zakonu blagostanje.

Mesto iz cinka. Bereira v portugalski vzhodni Afriki je edino mesto iz cinka. Vsa stanovanja, trgovine, bolnišnica in cerkev, šole in vojašnica so iz te kovine. Cink je edini material, ki se je obnesel v izredno vlažnem in vročem bareirskem podnebnju. Bereira šteje 2000 prebivalcev in so jo zgradili v šestih mesecih.

Do kakšne višine se lahko dvigne balon. Dosedanji rekord v dviganju z balonom je 19.100 metrov visoko. Neki ruski avijon je, kakor pravijo, brez vodnika dosegel višino 22.600 metrov, toda strokovnjaki tega niso potrdili. Po mišljenju strokovnjakov človek ne bo mogel doseči mno-

časno bo posestvo nadzorovala banovina po svojem uradniku g. Gosaku. Razen v Sloveniji bo Prizad osnoval slične zavode v Valjevu v Srbiji, in to za češplje, ter enega v Dalmaciji za južno sadje. Po nekaterih vesteh namerava Prizad prevzeti tudi banovinski Vinarski in sadjarski zavod v Mariboru. Če ta vest odgovarja resnici, bo s tem naša banovina prihranila na stroških tega zavoda okrog 3.000.000 din. Z gospodarske strani je navedeno akcijo Prizada vsekakor pozdraviti, kajti tako bo Prizad vrnil Sloveniji nekaj denarja, ki ga zasluzi pri izvozu našega sadja.

105 let stara Središčanka. Naša Jugoslavijska je zdrava in tudi v Sloveniji dočakajo ljudje visoko starost z raznimi zlatimi ter bisernimi jubileji. Ako pa hočemo naleteti na kakega stoletnega Jugoslavana, pa se že moramo obrniti kam bolj proti jugu naše države. Izjema, kar se tiče res izredne starosti, pa je prababica Terezija Čurin v Središču ob Dravi. Omenjena se je rodila leta 1835., je v 106. letu ter je svoj letošnji god obhajala razmeroma zdrava. Poročila se je v 27. letu, a je izgubila moža po 12 letih. Njena že rajna starejša sestra je doživela 92 let, hčerka Katarina jih ima 70, vnukinja 42 in pravnik okrog 18 let. V mlajših letih je vozila sir in smetano od Sv. Bolfenka v Varaždin. Leta in leta je dnevno napravila 50 km. Sama se je naučila čitati. V toliki starosti še dobro sliši ter vidi in se prav dobro spominja vseh dogodkov iz mlajših let. Sedaj prebije večinoma v postelji pri dobri ter skrbni negi. S postelje vstaja h kosilu. Napram obiskovalcem in radovednežem večkrat poudarja pomenljive besede: »Lepo življenje je več vredno ko srebro in zlato!«

Vzajemna zavarovalnica gradi v Mariboru palačo. Župan mesta Maribora je izdal gradbeno dovoljenje za zidavo palače, ki jo bo zidala Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. Palača se bo postavila na Glavnem trgu ob mostu. Prednja stran palače, ki bo obrnjena proti Glavnemu trgu, bo dolga 25 m, zadnja stran, obrnjena proti Dravi, v smeri proti Sv. Magdaleni, pa bo dolga 50 m. Palača bo imela štiri nadstropja in velike kletne prostore. Stala bo okrog osem milijonov dinarjev. V njej bodo razni trgovski lokali, pisarne za posle Vzajemne zavarovalnice, mnoga stanovanja in restavracija. Z deli se je že začelo in v ta namen podirajo že Bergovo usnjarno ob Dravi, kjer bo palača stala. Za Maribor bo nova palača velik okras in lepa pridobitev, naši delavci pa bodo pri zidavi palače tudi precej zasluzili.

Pri gradnji vodovoda zadeli na okostje. V Slov. Bistrici gradijo nov vodovod in polagajo delavci vodovodne cevi. Ko so kopali na trgu

Naložite denar v zlato

NALIVNO PERO

iz Cirilove v Mariboru ali Ptuj

kralja Aleksandra, so zadeli na človeško okostje. Glede teh kosti je skoraj gotovo, da so s pokopališča, ki je bilo na tem mestu pred več sto leti okrog cerkve sv. Duha, katera je bila sezidana ob času, ko se je začelo po naših krajih širiti krščanstvo.

Slinavka in parkljevka v Cerini. Dne 12. oktobra se je v Cerini v občini Čatež ugotovila slinavka in parkljevka na nekem juncu na tamošnji kmetiji. Bolezen je bila očitno zanesena s kravo, ki jo je lastnik pred kratkim kupil v Samoboru na sejmu od neznanega prekupevalca z živino. Vsak nov primer bolezni se mora takoj javiti okrajnemu načelnstvu potom občine. Za ogroženo področje se proglašajo vse ostale vasi občine Čatež, Velika Dolina ter vas Mostec v občini Dobova. Za svobodno področje se proglašajo vse ostale občine v okraju. Živinski in svinjski sejmi v Brežicah, v Dobovi, Kapela, Pišce, Zdole in Videm so do nadaljnjega prepovedani. V interesu vsega okraja je, da se prekupevanje prepreči in naredbe strogo izvajajo.

Požari

V torek, 15. oktobra je pogorel skedenj Francu Murhoviču, posestniku v Cezanjevih. Zažgal je osemletni pastir, ki je dobil v roke žvgalice. Škoda je precejšnja, ker je s stavbo vred pogorela vsa krma.

V Blatnem pri Brežicah je pogorel vinski hram posestnika Kostevc iz Blatnega. 5000 din znašajoča škoda je krita z zavarovalnico.

V Novi Cerkvi pri Celju je zgorel radi podtaknjenege ognja štiridelni kozolec Karla Mataka.

Na Ivanjskem vrhu je vpepelil ogenj viničarsko hišo in gospodarsko poslopje samostana Admont iz Gornje Radgone. Škode je 25.000 din.

V Malenčih v občini Čatež je v noči zgorelo posestniku Jožefu Vogrincu gospodarsko poslopje in shramba z orodjem ter živili. Rešili so svinje in deloma hišo. Škode je 20.000 din, zavarovano je bilo za 6000 din.

Umorjena in vržena v potok. 30 letna slabomna Ana Lenasi iz Mušenika pri Črni je izgubila od hiše. Našli so jo drugi dan v narasli Meži nedaleč od hiše. Na glavi je imela precej hude poškodbe. Skraja je bilo vse prepričano, da gre za samomor, ker jo je zapustil oče njenega nezakonskega otroka in so jo podpirali ter preživljali njeni starši. Razelesenje trupla je dokazalo, da je bila reva najprej umorjena in šele nato vržena v narasli potok.

Neverjetna nepoboljšljivost. 54 letna vojna vdova Ivana Krampl in njen 33 letni sin Ivan iz Doklecev pri Ptujju sta bila te dni klicana na mariborsko okrožno sodišče na razpravo radi tatvin. S seboj sta pripeljala Ivanova mladoletna otroka, sina in hčerko. Ivana je bila radi tatvine šestkrat kaznovana, njen sin pa desetkrat. Pred razpravo sta se podala z otrokoma in trgovino Macun v Gosposki ulici v Mariboru in sta ukradla tamkaj 17 metrov rokavine. Nato sta šla na sodišče. Mati je bila obsojena na 11 mesecev, sin pa na 18 mesecev ječe. Po obsodbi se je zglasila tatinska družina na Kralja Petra trgu v trgovini Viktorja Mavriča, kateremu so odnesli 12 m barhenta, 5 m belega in nad 2 m črtastega blaga. Z nakradnim blagom so se vsi napotili v gostilno Vlahovič pri glavnem kolodvoru h kosilu. V krčmi so bili aretirani in jim je stražnik odvzel ukradeno blago, vendar je Ivanu Kramplu uspel pobeg in je izdala oblast za njim tiralico.

Tatvina jabolk. V Sp. Koreni pri Sv. Barbari v Slov. Goricah je prijavil posestnik Jurij Zorko, da mu krade nekdo jabolka iz sadonosnika. Tatvina je trajala od septembra do pred kratkim. Zorko je ob priliki straženja zalotil tatova. Orožniki so dobili pri Zorkovem sosedu v skladišču 1000 kg jabolk, v preši pa 200 kg. Kradla sta oče in njegov komaj 15 letni sin.

225 posekanih drevesc. Posestnica Mikeševa iz Petanjcev v Prekmurju je pred leti na meji svojega travnika zasadila več sto jesenovih drevesc, ki so prav lepo rastla. Pred dnevi pa je neki doslej še neizsleden zlobnež posekal 225 takih drevesc in je s tem povzročil veliko škodo. Nekateri domnevajo, da je to storil človek, ki je že nastopil svoječasno proti zasaditvi drevesc. Krivca bo že ugotovila preiskava, ki je v teku.

Ob kravo. Neznani zlikovci so v preteklem tednu odgnali iz hleva kravo posestnici Mariji Kosi iz Gor. Kamenščaka pri Ljutomeru. Doslej tatov še niso mogli izslediti in je ves trud orožnikov zaman. Domnevajo, da je imel svoje prste vmes kak mešetar, ki je s kravo pobegnil čez mejo.

Krvav obračun dveh ciganov v gostilni. Pred dnevi sta se cigana Baranja Ivan in Čener Jožef našla v neki gostilni v Štukovcih v Prekmurju. Ko sta izpraznila nekoliko kozarcev vina, sta se radi neke zadeve sprla in si v prepiru skočila v lase. Baranja je v divjem srdu prijel steklenico ter z njo z vso silo udaril po glavi Čenerja, ta pa napadalcu ni hotel ostati dolžan, zato mu je zasalil v glavo nož in ga hudo poškodoval. Po krvavem spopadu sta bila oba tako zdelana, da sta bila sposobna za bolnišnico.

Denar ukraden. Pred par dnevi je na vse zgodaj odšel na svojo njivo posestnik Franc Bokan iz Dolica pri Kuzmi v Prekmurju. Doma je skrbno zaklenil ter ključ spravil na mesto, kjer so ga navadno spravljali, in so samo domači vedeli zanj. Toda gospodarjevo odsotnost je izrabil nek tat ter s ključem odprl vrata, vlomil v omaro in odnesel 5780 din gotovine. Po tem dejanju je stanovanj spet zaklenil in ključ dal na staro mesto, iz česa sklepajo, da so mu razmere pri hiši bile dobro znane. Upati je, da se ne bo dolgo veselil svobode in denarja.

Nehvaležen sin pretepel svojega 65 letnega očeta. Pred dnevi so pripeljali v soboško bolnišnico

go večje višine v stratosferi (izredni zračni višini), ker se z večjo višino znatno povečajo tehnične težave. Čim višje se balon dvigne, tem večja postane razlika v toploti, kar ni škodljivo samo za ljudi v balonu, temveč tudi za balon sam. Po vsem tem je največja zgornja meja z balonom dosegljive višine že dosežena. Dokler tehnična sredstva ne bodo popolnejša, ne more biti govora o doseganju večjih višin.

Svečenice morajo trikrat poljubiti najbolj strupeno kačo. Hindujška vera ima čuden običaj, češenje kačjega boga Raga. Njegova sveta kača je orjaška kobra, štiri metre doiga in kakor roka debela strupenjača. Svečenice morajo, kadar zahteva verski običaj, kobro tri-

»Poznam vse kraje, vse vrhove in prepade Sierre Nevade, toda kakega Rotenburga nisem videl, niti o njem slišal.«

»Pa vendar obstoja. Neki kraj se mora tako imenovati. Morda ni niti mesto, temveč kaka zapuščena naselbina.«

Erik je skomizgnil. Marijina trma se mu ni dopadla, še manj pa bajka o ameriškem Rotenburgu. Sklenil je, da se bo pozanimal za zadevo.

»Ali bi mi hoteli povedati, kako vlogo igra ta Rotenburg?« je čez čas vprašal.

»Čemu bi tajila?« je odvrnila deklica. »Ko je moj dedek bil odkril Rajskega dol, je bil Rotenburg sedež pokrajinskih oblasti. V tamošnjih zemljiških knjigah torej mora biti zabeleženo, da je bil Abraham Linscott lastnik Rajskega dola.«

»In zakaj se šele zdaj zanimate za ta dokaz?«

»Ker sem šele zdaj doznala zanj.«

Erik je sumil, da se za vsem skriva kaka zvijača. Nekdo hoče Marijo speljati.

»Ta Rotenburg torej hočete najti tu ob Sierri Nevadi?« je čez čas vprašal.

»Da, v Nevadi ali v Kaliforniji. Nekje na meji mora biti.«

»In sami boste šli na pot?«

»Sama! Morda najamem dva spremljevalca, dasi so moja sredstva pičla.«

Erik je zmajeval z glavo.

»Prepričan sem, da ste žrtev neke zvijače. Odkod ste šele zdaj zvedeli, da so tiste zemljiške knjige v Rotenburgu?«

»Tega vam ne povem, ker bi vi morda omajali moje zaupanje. Gotovo vem, da nisem žrtev prevare. Jaz vedno poslušam glas svojega srca in ne potrebujem dokazov.«

»To je lepo načelo, toda tvegano,« je odgovoril mladenič. »Četudi vam srce pravi, da niste varani, jaz vendar trdim, da ste. Prepričan sem, da vam je nekdo postavil past.«

»Ne verjamem.«

»Dovolite mi, da vam opišem nevarnosti, v katere se podajate. Potem morda sprejmete moje spremstvo.«

Mladenič je nato začel zgovorno opisovati težave takega pota in nevarnosti, ki prežijo na samotnega popotnika.

Marija je zvesto poslušala. Gotovo bi bila srečna, če bi imela neustrašenega spremljevalca. Toda tudi Erik ni drugačen ko drugi. Njeno dušo je še vedno razjedalo razočaranje, ki ji ga je prizadel Roger Asplet. In Erik? Ali ni imel razmerja z Anito? Ali ni uprizoril zaradi nje pretepa v Brienovi gostilni? In kdo je ta Anita? Če je Marija na vse pomislila, jo je prevzela žalost. Zakaj laže tudi Erik? Zakaj jo tudi on hoče prevariti? Aniti Orloga je gotovo govoril isto ko njej. Tudi Anita je tako ljubeznivo gledal ko njo. Marija bi se najraje skrila

65 letnega gostilničarja Aleksandra Zrinjskija iz Moščanec v Prekmurju, ki ga je nehvaležen sin v divjem srdcu napadel ter z nekim trdim predmetom tako močno udaril, da je starček dobil hude poškodbe. — Kje je v tem primeru poznanje četrte božje zapovedi, ki velevala starše spoštovati?!

Umor v Slogenskem pri Brežicah. Strgar Franc iz Slogenskega pri Kapelah je 18. oktobra popoldne iz maščevanja na njivi ustrelil z lovsko puško sorodnico Radanovič Rozalijo, ki je bila takoj mrtva. Orožniki so bili o tem umoru telefonično obveščeni in so se takoj podali na lice mesta ter ugotovili, da leži pokojna na hrbtu z veliko rano na levi strani prs. Priče so izpovedale, da so medsebojno živeli v slabih odnosih radi kolovoza, ki je peljal med njihove travnike. Usodnega dne so pri pokojni Radanovič pospravljali dete-ljo, dočim je ona trgala fižol, poleg nje pa se je igral njen sinček. Naenkrat je videla, kako prihaja Strgar s puško na rami proti njim. Šel je naravnost proti možu in začel z njim prepir, zato je pokojna žena pritekla možu na pomoč, da bi zadevo na lep in dostojen način uredila. Ker pa je prišel Strgar že z jezo v srcu od doma, se nikakor ni mogel umiriti, temveč je udaril pokojno Radanovič, nato pa jo še ustrelil na razdaljo enega metra. To pa Strgarju še ni bilo dovolj in je hotel ustreliti še moža, toda ta je k sreči pravočasno z otrokom zbežal. Strgar se je po umoru nekaj časa skrival, orožniki pa so ga izsledili in zaprli.

82 letna starica napadena in izropana. V noči na 14. oktober je bila v Krški vasi v občini Čatež napadena in izropana 82 letna Terezija Blažević. Vlomilca sta jo skoraj zadavila in odnesla izpod njenega vzglavlja 800 din. Orožniki so hitro imeli storilca, s katerima je bil v zvezi Blažević hlapec.

Izredna podivjanost pri kožuhanju koruze. V Leskovcu pri Krškem so kožuhali koruzo pri gostilničarju Arhu. Po končanem delu okrog polnoči je začel Jože Arh groziti brez pravega poviča z nožem. Razparal je trebuh nič slabega siutečemu Francu Arhu, nato pa je še obklal dva fanta. Smrtno nevarno ranjenega Franca Arha so prepeljali v krško bolnišnico, kjer je bil takoj operiran.

Čudaški samec ustrelil sebe in svakinjo. V šiški pri Ljubljani imajo delavci svojo zadrugo »Mali dom«, ki daje in oskrbuje delavcem stanovanja s koščkom zemlje. V Drenikovi ulici tega delavskega stanovanjskega okrožja je na št. 8 živela v svoji skromni baraki, ki jo je oskrbel zadruga, 60 letna branjevka Ivana Hledetova, vdova po upokojenem sejmškem delavcu. Po smrti moža se je v barako vselil njen 60 letni svak, možev brat, proti mesečni najemini 100 din. Svaki si je vtepel v glavo, da ima do skromnega stanovanja pravico in se je radi tega s svakinjo celo tožaril, toda brezuspešno, ker je sodišče možovo zapuščino prisodilo vdovi. Dne 15. oktobra je z vdovo zaradi tega spet začel prepir, pri čemer se je svakinje lotil s pestmi. Vdovi je prišel na pomoč podnajemnik Keršič, naker je žena zbežala. Toda svak je skočil za njo, potegnil samokres ter je ustrelil trikrat na Hledetovo, nato pa še nase nameril samokres in sprožil. Oba sta ranam pod-

Ali Vam je vseeno, če ima Vaš sosed slab ali protiverski časopis? Da se njegovi otroci zastrupljajo s čitanjem opolzkih podlistkov?

legla. Dejanje čudaškega Ivana Hledeta je vzbudilo med prebivalstvom občine obžalovanje.

Dve leti jo je imel zaprto v svinjaku. V vasi Sv. Stefan pri Trebnjem na Dolenjskem je v družini Mihaela Omahna že sedem let ležala po skr-latinki hudo bolna hči Jožefa. Bolezen je revico zdelala tako, da je obležala s skrivljenimi nogami in rokami, postala je slaboumna in zdravniška pomoč je bila zaman. Hudo bolno hčerko je oskrbovala mati, dokler je bila živa. Pred dvema letoma je pa mati umrla in domači so Jožefo radi tega, ker si ni mogla sama pomagati, ne se hraniti, ne opravljati potrebe, zaprli v svinjak, kjer je bila nesrečnica prepuščena počasnemu hiranju. Dve leti je trajalo, da je oblastvo zvedelo za ne-

srečnico in orožniki so krutega očeta prijavili sodišču v Trebnjem.

Kaznovan mesar radi navijanja cen. Zadnje čase hočejo nekateri trgovci in obrtniki na račun draginje obogateti in navijajo cene po mili volji. Da bi take poskuse oblast preprečila, je okrajno načelstvo v Dolnji Lendavi kaznovalo mesarja Bohar Franca, ki je prodajal slanino preko maksimalne cene, po členu 80. uredbe o kontroli cen z globo 5000 din in s 15 dnevi zapora. Upamo, da bodo energični nastopi oblasti proti špekulantom prekomerno navijanje cen v kali zatrli.

Obsojen vlomilec. Okrožno sodišče v Celju je obsodilo na šest let robije in na trajno izgubo častnih pravic 32 letnega Avgusta Sotošeka, delavca brez stalnega bivališča in pristojnega v Podsedro. Obsojeni je bil nevaren prijatelj tuje lastnine, ki je izvršil v letošnjem juliju po Celju več vlomov in tatvin.

Delovanje marib. okrajnega cestnega odbora

V prostorih Okrajnega cestnega odbora v Mariboru se je 15. oktobra vršila skupščina tega odbora. Skupščino je vodil načelnik Fr. Žebot, oblast pa je zastopal okrajni načelnik dr. Šiška. Ob tej priliki se je načelnik zahvalil g. banu za pomoč ter uradništvu za vestno in požrtvovalno delo.

Delo uprave

Vpostavitve sedanjega odbora je bila izvršena 26. maja 1937 in ob tej priliki je bil soglasno izvoljen za načelnika Franc Žebot. Delovanje uprave in odbora se je vsa tri leta vršilo v lepem sporazumu in je stakelo za tem, da se obmejni mariborski okraj olepša, dvigne njegovo gospodarstvo ter da takim občinam zveze z Mariborom, ki jih doslej še niso imele. To delo je rodilo dobre sadove, saj menda ni noben okrajni cestni odbor v Sloveniji izvršil toliko lepih del, kakor ravno mariborski. K temu uspehu je pripomogla industrija in trgovina, ki je omogočila dobre dohodke na okrajnih cestnih dokladah. Skupščinskih sej je bilo v treh letih 9 in 25 sej uprave.

Pregled triletnega dela

V treh letih je zgradil okrajni cestni odbor s pomočjo banske uprave 36 km novih cest. Največja dela so sledeča: velika cesta na Pohorje, Sv. Peter-Ložane, Sv. Lenart-Sv. Benedikt, Slov. Bistrica-Oplotnica, Ruše-Fala, Bresternica-Sv. Križ, Žice-Sv. Ana, Marija Snežna-Ceršak, Sv. Rupert-Hrastovec, Sv. Jakob, Križni vrh, Slivnica-Radizel, most v Pečkah pri Makolah, most pri falski pečini in še več manjših del, n. pr. pomoč pri gradnji železobetonskega mosta čez Pesnico pri Zg. Sveti Kungoti.

Za gornja dela je okrajni cestni odbor izdal na račun rednih proračunskih sredstev 12 milijonov in pol dinarjev, krediti izven proračuna so znašali 4.400.000 din, upravni stroški so znašali 5.000.000 din, torej skupno v treh letih 23.500.000 din. Banska uprava je k temu prispevala 19.25%. Posojil je bilo za 4 milijone dinarjev. Za gramoz in vzdrževanje starih cest se je izdalo 4.500.000 din, stroški za cestarje in nadzornike so znašali 1.800.000 din, za gradnjo novega skladišča se je porabilo 550.000 din, za nakup gramoznih jam 25.000 din, za nabavo cestnih strojev, novega valjarja, enega drobileca, osebne in tovornega avtomobila pa 580.000 din. Veliko skladišče na Koroški cesti je stalo 1.000.000 din. Uradništva in cestarjev ima odbor nad 120, saj je delokrog velik, kajti obsega Maribor desni in levi breg, to je od Boča do Mure in od Ivanje pri Radgoni do Ribnice na Pohorju.

Te številke in ti uspehi triletnega dela kažejo, da so take samoupravne edince velika dobrota za našo upravo in bi trebalo te edince še razširiti po vzorcu nekdanjih okrajnih zastopov.

Sklepi odbora in načrti za bodoče

Po soglasnem sprejetju zgoraj navedenih poročil o triletnem delu in odobritvi kreditov za dograditve ceste Sv. Lenart-Sv. Benedikt, so bili med drugimi sprejeti tudi sledeči sklepi:

1. Ker dohodki okrajnih cestnih doklad, ki nam jih nakazujejo davčne uprave, niti blizu ne bodo dosegli onih vsot, ki so v proračunu predvidene, moramo vse posamezne postavke našega proračuna za leto 1940/41 omejiti. To

od sramote, ko je mislila na to. In srce je vendar govorilo za Erika! A vkljub temu je ostala odločna. Pred njo stoji ta mladenič, z udanostjo v pogledu. Toda ali ni bil Roger ravno tak? Verjela mu je, zaupala vanj in bila prepričana, da je zaljubljen vanjo. In Roger se je čez noč spremenil. Zvijajno je izvelkel iz nje skrivnost in hoče ugrabiti posest, do katere imajo ona in njena brata pravico. Globoko je vzdihnila.

Erik je opazoval Marijo, medtem ko je zamišljena strmela v ogenj, a je ni motil.

Marijine duše ni pretreslo toliko razočaranje, ki ga je čutila zaradi Rogerjevega izdajstva; bolj je bil ranjen njen ponos. Deklica ni imela o ljubezni tako plitvih pojmov, kakor večina deklet v njenih letih. Ona je videla v ljubezni najvišjo stopnjo nesebičnega sožitja in je smatrala, da ljubezen obvezuje človeka za več, kakor katero koli drugo čustvo. Ljubezen je obljuba zvestobe, ki veže do groba in celo onstran groba, medsebojna vdanost in vedna pripravljenost na medsebojno pomoč. Mislila je, da ljubezni ni mogoče hliniti, da srce ne more lagati. Prišlo pa je razočaranje, ki je poparilo njeno srce ko slana nežno cvetlico. Srce se je zaprlo in zdelo se je, da se ne bo hotelo več odpreti.

Marija je skoraj zasovražila mladeniča, ki jo je gledal tako udano. Domišljala si je, da je že dovolj oborožena zoper vsako moško vsiljevanje. Sklenila je, da ne bo več poslušala ljubavnih izjav. Zdaj pa si je mo-

rala na tihem priznati, da ta človek dela nanjo globlji vtis kakor si je želela. To je v nasprotju z njenim sklepom. Kako pride ta človek do tega, da vzbuja v njej dvom? Kak namen ima s tem? Če bosta še dolgo sedela skupaj, bo začel govoriti o takih rečeh, ki hladijo zgoče srčne rane in vzbudijo zanimanje mladega dekleta. Take lastnosti kaže, ki je ne morejo pustiti hladne. Toda ali so te lastnosti pristne? Zakaj se tako boji zanjo? Zakaj je noče pustiti same na pot? Zdelo se ji je, da že ve za odgovor, ki bi ga prejela na ta vprašanja: ker vas ljubim. In ona se je bolj bala tega odgovora ko vseh nevarnosti, katere ji je Erik opisal tako živo.

Zakaj možje ljubijo? Ker ženska lepota vzbudi v njih taka čustva, ki njo po vsem tem, kar je bila doživela z Rogerjem, strašijo. Ne, ne! Ne bo dovolila, da bi jo Erik spremljal. Najbolje bo, da se ne bosta več videla in to bo dosegla najlaže tako, če bo s svojim neizprosnim vedenjem Eriku za vedno vzela pogum, da bi ji izpovedal svojo ljubezen. Ko je v mislih prispela do te točke, je nenadoma vstala in, ne da bi pogledala Erika, hladno dejala:

»Prosim, spremite me v mesto. Predolgo sva že tu.«

Mladenič se je dvignil. S škornji je razbrskal in poteptal ogenj. Nato je stopil pred Marijo, zastrmel v njene oči, ki so se v mesečini skrivnostno svetlikale, in odvrnil:

krat poljubiti. Poiščejo kače v njih skrivališčih in v plesnem taktu jih izvabijo iz lukenj. Preden jih pa kače napadejo, se svečenicam posreči s posebnim dotikom rok spraviti strupene plazilke za nekaj sekund v začarano stanje. Svečenica se naglo približa visoko v zrak vzpeti kači ter jo trikrat zaporedoma poljubi. Pri tem so tako spretni, da v trenutku preprečijo namen kače, ki jih hoče s strupenimi sekači vsekati. Za las zgreše živali cilj in hladnokrvna dekleta se potem naglo odstranijo, ker bi jim sicer en sam ugriz vzel življenje.

Mravljje napadle mesto. Pred nedavnim je napadla švicarsko mesto Basel vojska mravelj, kakršne to mesto v takšni meri še ni doži-

Obnovite križe na grobovih!

Došla je nova zaloga
Kristusovih kovinskih trupel.
Cena je sledeča:

navadni:				
velikost 7 cm	cena din 4 -			
nikel:				
velikost v cm:	13	16	18	20
cena din:	10	20	26	40
mesing:				
velikost v cm:	13	16	18	20
cena din:	12	21	30	45
močni kovinasti: 25 cm din 45 -, 30 cm din 75 -				
leseni:				
velikost v cm:	30	35	40	
cena din:	45	70	54	150

Pridite in si oglejte te lepe izdelke!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

se pravi, da ne smemo vseh v proračunu odobrenih vsot izbrati do zadnjega, ampak moramo izplačilo nekaterih postavk popolnoma opustiti ali pa jih znižati najmanj za 25 do 30%. To je potrebno radi tega, da ne pride okrajni cestni odbor ob koncu proračunskega leta, to je 1. aprila 1941, do težkega finančnega položaja, ki bi imel primanjkljaja morda več kot 100.000 din pri našem poslovanju.

2. Za nov proračun, dokler bo ta težka doba trajala, ne moremo predvideti prav nobenih novih cestnih del na vsem področju našega delokroga, razen onih, ki so že začeta in ki so nujno potrebna. Pisarni okrajnega cestnega odbora se naroča, da pri sestavi novega proračuna za leto 1941/42 opusti vsa nova dela, ki še niso začeta.

3. Z ozirom na to, ker nam je letošnje stalno deževno vreme pokvarilo naše do sedaj lepe ceste, in ker je bila vsako leto znižana vsota za gramozanje naših cest, moramo v novem proračunu predvideti večje zneske za vzdrževanje že obstoječih cest. Nekatere ceste, ki so v zadnjem času postale slabe, bo treba temeljito pogramoziti in valjati, da ne bodo popolnoma propadle.

4. Glede novih cest se predlaga, da se nikjer več ne plača sveta za nove ceste, ampak, ako želijo kje, da se jim s pomočjo okrajnega cest-

nega odbora gradi nova cestna zveza, morajo dotične občine brezpogojno skrbeti za brezplačen odstop potrebnega sveta. Prav tako morajo občine prispevati tudi z ljudskim delom, brezplačnimi vožnjami in brezplačno dobavo kamenja.

Debate so se udeležili v vseh točkah dnevnega reda skoro vsi člani okrajnega cestnega odbora, katerih je 18. Vsi sklepi so bili soglasni, kar dokazuje, da temelji vse delo te ustanove na lepem sporazumevanju in slogi.

P o s v e t u

Bodoči kongres Kristusa Kralja. Ko je bila lansko leto spomladi končana v Španiji državljanska vojna, se je takoj začela tamkaj javljati želja, naj bi se kongres Kristusa Kralja vršil v kakšnem mestu Španije. Ker Madrid, glavno mesto Španije, še ni bil v primernem stanju za sprejem velikega števila tujcev, se je predložilo mesto Saragossa kot kraj kongresa. V francoskem mestu Nizzi določeni kongres je izostal radi izbruha vojne med Nemčijo na eni, Francijo in Anglijo na drugi strani. Stopilo je zopet v ospredje vprašanje kongresa v Španiji. Nekaj časa se je mislilo, da radi zapletenega mednarodnega političnega položaja tudi s tem kongresom ne bo nič. Zadnji čas pa je prišlo poročilo iz Španije, da se vendar vršijo priprave za ta kongres, ki se bo vršil v Saragossi v septembru 1941. To je dokaz za to, da so pristojni činitelji v Španiji preverjeni, da Španija ne bo stopila v vojno. Poleg osrednjega pripravljalnega odbora v Španiji sta se že tudi ustanovila takšna odbora v Italiji in v Švici, ki naj organizirata udeležbo iz teh držav. Mednarodna katoliška zveza za potovanje in promet, ki jo je za to pooblastil mednarodni odbor za kongrese Kristusa Kralja, kakor tudi krajevni odbor v Saragossi, je izdala povabilo za obisk VII. mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Saragossi v septembru 1941 in hkrati tudi načrt potovanja. V tem načrtu so predvideni ljudski vlaki, ki bodo vozili iz Milana v Italiji preko Geneve, Marseja, Barcelone do Saragosse. Povratek vlakov do Milana bo tako urejen, da bodo popotniki lahko tudi obiskali Lurd. Potovanje bo trajalo devet dni. Predvideni so tudi študijski vlaki, ki bodo vozili po isti progi, toda s podaljšanim časom (14—15 dni), ker se bo dala popotnikom prilika za obiske iz Saragosse v druga mesta, tudi v Madrid.

Vaš sosed nima nobenega časopisa. Kaj boste storili?

velo. Šlo je za mravlje samice na poročnem poletu, ki so jih spreminjajoči se zračni pritisk in hitre razlike v temperaturi pognale iz gnezd ter so izletele, da si poiščejo novo domovanje. Milijoni in milijoni teh mravelj so leteli nad hišami in med hišami, neštete so padle na tla, kjer jih je promet mečkal in so tako našle smrt, ne da bi dosegle svoj cilj.

Nenavadno naključje. V Fomesaniju na Romunskem se je pripetil nedavno sledeči dogodek. Mizarški pomočnik Peter Lavos je vlomil v stanovanje gospe Hiescove. Sredi dela ga je zmotil povratek lastnice, pa se je hitro skrtil pod posteljo. Proti polnoči, ko je ženska legla, je po vsej priliki skušal počasi zlesti izpod po-

»Kakor želite, gospodična Marija. Toda ne vem, ali bom še imel priliko za razgovor z vami.«

Vprašujoče jo je gledal in čakal na odgovor. Marija je sklonila glavo in skoraj šepetaje odgovorila:

»Ne boste imeli prilike.«

»Potem vam moram zdaj povedati, kar mi teži srce!« je hlastno dejal mladenič.

Marija je odkimala in rekla hladno:

»Ničesar nočem slišati in zahtevam, da me pustite pri miru na moji poti.«

»Ne morete zahtevati od mene takega, kar nasprotuje moji vesti,« je odgovoril Erik in jo je zgrabil za roko, da bi jo pridržal s silo.

Mladenič je bil tako razburjen, da ni opazil, kako so se Marijine oči sovražno zablistale. Skoraj drhte je nadaljeval:

»Vkljub vsem mojim svarilom hočete iti v divjino. Ponavljam vam, da boste izpostavljeni takim nevarnostim, o katerih se vam niti ne sanja. Vi in jaz sva si na jasnem, da imate nasprotnika, ki ne izbira sredstev za doseg svojega cilja. Vi branite posest, ki jo on hoče ugrabiti. V tej neenaki borbi potrebujete pomoč!«

Umočnil je. Prodirno je zrl Marijo. Ona mu je vrnila pogled. Potem se je trpko nasmehnila in odgovorila:

»Vi se mešate v moje zadeve, ki jih seveda gledate s tujimi očmi. Hvala lepa za vse, kar hočete zame storiti!

Kratke tedenske novice

Prosvetni minister dr. Anton Korošec je obiskal 21. oktobra v Zagrebu nadškofa dr. Stepinca, podpredsednika vlade dr. Mačka, bana dr. Šubašiča, glavnega tajnika HSS inž. Krnjeviča in podpredsednika HSS inž. Košutiča. Dne 22. oktobra je bil g. minister s svojimi prijatelji v Mariji Bistrici.

Minister dr. Miha Krek je obiskal in si ogledal zadnjo nedeljo kobilarno na Pragerskem, sadno skladišče pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, gospodinjstvo šolo v Svečini in od Prizada kupljeno vzorno posest »Lepi dol«, ki bo služila pospeševanju sadjarstva ob severni meji.

Po enomesečnih pogajanjih je bil zadnje dni v Beogradu dosežen podroben gospodarski sporazum z Nemčijo o uvozu in izvozu za leto 1940/41. Ne bomo več izvažali pšenice v Nemčijo, ampak koruzo in les.

Romunska vlada je dovolila, da se odpošlje v Turčijo nekaj petroleja.

Železna garda v Romuniji je aretirala bivšega poljskega zunanjega ministra polkovnika Becka, »ko je hotel pobegniti na Madžarsko«, kakor poročajo iz Romunije.

Romunska prestolnica Bukarešta, vsa notranjost dežele in posebno še petrolejska področja morajo biti na ukaz vojaškega poveljstva vsako noč zatemnjena.

Po angleških vesteh je bil v Romuniji aretiran neki romunski general, ki je delal nerazpoloženje proti sedaj vladajočemu režimu.

Po italijanskih vesteh bo pristopila Madžarska k nedavno sklenjeni zvezi med Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Italijanski bombniki so leteli 3500 km daleč, da so zažgali z bombami na angleških Bahreinskih otokih v Perzijskem zalivu petrolejske čistilnice, ki so last neke ameriške družbe.

Dosedanji španski notranji minister Serrano Suner je bil imenovan za zunanjega ministra. To imenovanje je znak še tesnejšega sodelovanja Španije z Italijo in Nemčijo.

Amerika je odredila ustavitev odpošiljanja ladijskih tovorov v Španijo.

Škoda, katero je povzročilo strašno razdejanje povodnji v španskih Pirenejih, cenijo na eno milijardo frankov.

Delovna doba angleškega parlamenta je bila 18. oktobra podaljšana za eno leto in znaša od sedaj šest let.

Angleži poročajo, da so od septembra 14 krat bili nad Berlinom in so zmetali nanj za 200 ton bomb.

Ameriški vojni minister Knox je poslal mornariškim edinicam poziv, naj bodo pripravljene. Vsi znaki kažejo, da se vojni zapletljaji v Evropi, Afriki in Aziji lahko raztegnejo tudi na Ameriko.

Predsedniške volitve v Zedinjenih državah Severne Amerike bodo v ponedeljek, 4. novembra.

Japonska bo ostala brez bencina, kojega uvoz na Japonsko je prepovedala Amerika, razpoložljivi petrolej holandske Indije pa je kupila Anglija.

Dne 11. oktobra je preteklo 2600 let, odkar vlada na Japonskem sedanja vladarska hiša.

Hvala za sočutje in skrb! Toda ponavljam, da moram ostati sama. Nočem, da bi me vi spremljali!«

Erik se je nasmehnil in mirno odgovoril:

»Marija, nočem se vam vsiljevati. Le to bi želel, da bi vzeli s seboj nekaj zanesljivih mož, ki bi jih jaz izbral. Imam na primer dva covboja, za katera v polni meri odgovarjam. Noel in Slim sta najsijajnejša fanta v vsej Nevadi. Če vas bosta ta dva spremljala, boste varni, v kolikor je seveda mogoče govoriti o varnosti pri takih pustolovščinah. Noel in Slim raje umrjeta, kakor da bi vas izpostavila nevarnosti.«

Marijo so mladeničeve besede presenetile in ganile. Konec torej vendar ne bi bila ljubavna izjava? Potem pa se je spomnila na Rogerjevo zvitost. Erik si jo hoče pridobiti najbrž po ovinkih. Stresla je z glavo in odločno odvrnila:

»Na tej poti nočem imeti spremljevalca! Pustite me torej pri miru in pojdite!«

Erik je utihnil, ker je slutil, da ne bo nič dosegel. Marijin glas je bil tako trd in hladen, da mu je vzel upanje na uspeh. Pri vsem ga je mučilo vprašanje, zakaj je Marija taka? Take kratkovidnosti ji ni pripisoval, da ne bi spoznala, da se res podaja v veliko nevarnost. Čemu torej odklanja vsako pomoč? Ali ga sovraži? Toda zakaj?

Molče sta stopala drug ob drugem. Erik se je od časa do časa zagledal v Marijin obraz. Na njem je hotel

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Biseri naročnik »Slov. gospodarja« umrl. Po daljšem trpljenju je dne 7. oktobra za večno zatisnil svoje oči v 78. letu starosti Martin Topolnik, posestnik v Križevcih pri Ljutomeru. Pokojni je bil čez 60 let naročnik »Slov. gospodarja«, 40 let je opravljaval posle Vzajemne zavarovalnice, katera ga je za njegovo vestno delo kratko pred smrtjo odlikovala z zlato kolajno. Na posestvu je prav marljivo gospodaril. Zapušča ženo in sedem otrok, katerim izrekamo naše sožalje — pokojnemu zvestemu naročniku pa naj sveti večna luč!

Zadnja pot obmejnega narodnjaka pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Preteklo nedeljo smo spremljali na zadnji poti Franca Volmajer, prežitek na Vurmatu, p. d. Gorjup. Da so ga vsi spoštovali, je pokazala lepa udeležba pri pogrebu. Dočakal je lepo starost 75 let. Bil je mož dela, molitve in trpljenja. Udeleževal se je v javnem življenju, saj je bil kot razumen mož 37 let občinski odbornik pri občini Selnica ob Dravi. V imenu občine se je poslovil od rajnega občinski tajnik g. Zunko iz Selnice. Razne življenjske preizkušnje so prišle nad njega, a nikoli ni izgubil poguma, vedno se je bralo veselje na njegovem obrazu; vesel je bil, kadar je mogel komu pomagati. Iz njegove hiše se nihče ni vračal praznih rok, ako je potrkal na njegova vrata, proseč kakršne koli pomoči, četudi ni bil dobro situiran. V hišo je prihajalo le katoliško časopisje. Posebno blagoslovljen je bil njegov zakon. Bil je trikrat poročen, tretja žena ga je preživela. Od 23 otrok jih še živi 13, in sicer štiri hčerke in devet sinov, ki so lahko hvaležni svojemu očetu za krščansko vzgojo. Naj mu sveti večna luč!

Smrt 20 letne Marijine družbenice. Žalostno so peli zvonovi pri Sv. Rupertu v Slov. goricah ter naznanjali, da je pljučna jetika pretrgala nit življenja 20 letni Marici Rojko iz Spodnje Voličine. Pokojna je bila že od 15. leta članica Marijine družbe in zato upamo, da sedaj uživa njena duša božje plačilo. Njeno priljubljenost je pokazal številni pogreb. Draga Marica! Rešena si razočaranja na tem svetu, a mi Te pogrešamo, ker se šele sedaj zavedamo, kako si nam bila draga. Ohranili Te bomo v večnem spominu. Počivaj v miru! — Žalujoci materi, sorodnikom in vsem, ki jih je njena smrt prizadela, naše sožalje!

Umrla je Hanžičeva mama. Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je 17. oktobra popoldne na njivi zadela kap Regino Hanžič v 67. letu starosti. Pokojna je bila blaga krščanska žena in mati devetih otrok, od katerih živijo še trije. Sin

Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki boleha na želodcu in čreveh, pa pijejo »Franz-Josefovo« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Miha, ki pridno pomaga pri prodaji in kupovanju sadja pri Kmetijski zadrugi v Sv. Lenartu, ni bil doma, ko je mater zadela kap, in tako ni prišel pravočasno zdravnik, ki je rajnici že pred leti ob slični nesreči otel življenje. Blagi materi naj sveti večna luč — žalujoci pa naše sožalje!

Smrt dobre matere. Dne 10. oktobra je umrla v Ptujtu dobra, srčno ljubljen mamica Jožefa Mislovič, katera je bila več let naročnica »Slov. gospodarja«. K večnemu počitku smo jo v obilnem številu spremili dne 11. oktobra. Pokoj-

nica je bila dobra žena in krščanska mati, katero bodo vsi, ki so jo poznali, ohranili v neizbrisnem spominu. Naj počiva v miru — žalujoci pa naše sožalje!

Žena orožniškega narednika umrla. Pred dnevi je v soboški bolnišnici umrla Marija Bajalo, žena bodonskega orožniškega komandirja. Pokojna je bila stara šele 37 let, a vendar ji je neizprosna smrt pretrgala nit življenja. Bila je dalje časa tudi pogodbeni poštarica v Puconcih v Prekmurju, zato so jo položili k večnemu počitku na njenem službenem kraju. Naj počiva v miru, užaloščenemu soprogu in nedoraslim otrokom pa naše sožalje!

Dopisi

Dravsko polje

Cirkovce na Dravskem polju. Pridno se pripravljamo na praznik Kristusa Kralja, ko bomo imeli otvoritev povečane in prenovljene prosvetne dvorane. Ta dan nas bosta obiskala znana prosvetna delavca g. bogoslovni profesor dr. Jeraj in g. vadniški učitelj Kotnik iz Maribora, ki nam bosta po obeh službah božjih v novi dvorani govorila o ljubezni do vere in domovine. Po pozni službi boži bo dvorana blagoslovljena, popoldne po večernicah pa nas bosta domači Fantovski odsek in Prosvetno društvo razveselila z domoljubno akademijo s petjem in s prelepo Finžgarjevo igro »Divji lovec« ob koncu. Prijatelji od

blizu in daleč ste na to našo prireditev iskreno povabljeni!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V obsežni elektrifikaciji vsega Dravskega polja pride tudi naša okolica na vrsto. Od Rač bo napeljan elektrovod, tako sta se odločili banovina in Fala. Želimo, da bi nam čimprej zasvetila! — Pri kolesarski dirki na 25-km dolgi progi čez Sv. Lovrenc, Hajdino in Cirkovce so dosegli prva mesta brata Anton in Ivan Zajc iz Apač ter š. Beranič iz Žučeje vasi. V vetru doseženi najboljši čas je bil 1 uro 2' 15". — Ponesrečil se je, ko je nesrečno padel z gospodarskega poslopja, prežitek Jožef Klanjšek, p. d. Marčjek. Nalomljeno ima hrbenico. — Županov brat g. lazarist Andrej Tumpej, ki je 46 dni

Romunska fašistična »železna garda« koraka po Bukarešti s kljukastimi križi

brati njeno razpoloženje. Ni imel uspeha. Obraz je bil hladen, brezizrazen. Mladenič bi rad govoril, a si ni upal. Nekajkrat je že odprl usta, a neki strah mu jih je spet zaprl.

Tako sta prispela do gostilne. Marija je naglo iztegnila desnico. Erik je z obema rokama prijel drobno, ozko roko, toda Marija mu jo je takoj iztrgala.

»Z Bogom!« je dejala nekam tuje.

Skočila je proti vratom, da bi hitro smuknila v hišo. Erik ji je zastavil pot.

»Marija,« je dejal s prosečim glasom. »Poslušajte me trenutek!«

Dekle je obstalo in ga pogledalo.

»Ali smem vsaj pripraviti vse potrebno za to nevarno pot?«

»Ne!« je trdo odvrnila.

Oditi je hotela, toda Erik ji je spet zastavil pot.

»Marija, ne morem pa ne morem dovoliti, da bi se sami podali na pot! Ponovno vas prosim, vzemite s seboj tista moža, ki sem ju bil prej omenil!«

»Hvala. Nočem vaših mož!«

Erika je zbadlo pri srcu. Zadušil je bolečino in nadaljeval:

»Potem pa mi vsaj to dovolite, da poiščem nekaj drugih izkušenih, zanesljivih mož.«

Njegov glas je bil proseč in drhteč, toda Marije ni omehal. Skoraj surovo je odvrnila:

»Nisem otrok! Če bom potrebovala pomočnike, si jih bom sama poiskala.«

Pri tem je skoraj jezno pogledala Erika, kakor da bi mu tudi s pogledom hotela prepovedati nadaljnje vmešavanje v njene zadeve. Erik je zardel. Njegove potrpežljivosti je bilo konec. Razburjeno je dejal:

»Gospodična Marija, zaman me pošiljate proč! Ne bom šel in vi morate sprejeti mojo pomoč.«

»Varate se, če tako mislite!«

»A jaz ne dovolim, da bi sami potovali!«

»Morda se hočete poslužiti enakih sredstev ko Roger Asplet?«

Erik je spet zardel. Marijine besede so ga žalile. Ogorčeno je rekel:

»Marija, ali se ne sramujete takih besed? Kdaj sem vam dal povod zanje?«

»In vi se ne sramujete nasilnosti, s katero me hočete prisiliti k pokorščini?«

»Marija, vi me ne razumete. Obrekujete me.«

»Ali se čudite mojim besedam? Morda ste pozabili na to, na kakem glasu ste? Svoj čas ste bili moj prijatelj in jaz sem zaupala v vas. Svarili ste me pred Aspletom in jaz nisem imela prav, da vam nisem verjela. Prisegam vam, da bi vas bila kleče prosila za odpustanje, ker sem bila krivična nasproti vam. A vi? Kaj ste storili,

stelje, od razburjenja pa ga je zadela kap in je obležal mrtev. Ko je llescova naslednje jutro pospravljala, je v svojo grozo opazila truplo pod posteljo. — Policija je stvar potem razjasnila.

Izredno izplačilo uslužbencem. Občinska uprava v Kaltonu, v zvezni državi ameriški Minnesoti, je zaradi pomanjkanja denarja izplačala svoje uslužbence z deščicami, različnih velikosti, po višini plače. Lesene deščice so bile vrezane za vrednosti po en, pol in četrt dolarja. Občinska banka je bila zaradi slabih denarnih prilik primorana, zapreti blagajne. Uradniki in delavci se niso razburjali, ker so dobro vedeli, da bo v njihovem industrijskem kraju, kjer se predelava les na debelo, tudi denar v deščicah

ležal hudo bolan od tifusa, je že toliko okreval, da je izven nevarnosti. Prepeljali so ga iz Beograda v ljubljansko »Leonisče«. — Pretresljiva igra »Mrtvaški ples« je trenutno središče našega farnega življenja. Vse se veseli in pripravlja za uprizoritev, ki smo jo prestavili za en teden. Ker je namreč na praznik Kristusa Kralja v sosednjih Cirkovcah otvoritev prosvetnega doma, celodnevni »farni dan« in igra »Divji lovec«, smo mi preložili svojo igro na nedeljo, 3. novembra. Že zdaj dobivamo zlasti iz oddaljenejših krajev prijave za udeležbo pri tej strahotni drami iz kraljestva smrti. Ker bo to ob dnevu vseh mrtvih, bo kot strašna pridiga smrti, ki zajame v svoj divji ples vsakogar, naj bo kralj ali berač. Na svidenje!

Ptujsko polje

Sv. Marjeta niže Ptuja. Vreme se nam je spremenilo na jasne, precej hladne noči, mrzla jutra s slano, meglene dopoldneve in sončne popoldneve. Zato jesenska dela hitro napredujejo. Spravljanje koruze, ki je letos prav dobro obrodila, hitro zaključujemo. Tudi krompirja se je letos precej nakopalo. Ajde pa bo le srednje. Vinskega mošta se je pridelalo prav malo in je srednje kakovosti. Druga leta so se vinogradniki pogovarjali, koliko polovnjakov ga je kdo naprašal, a letos le, koliko Brent grozda so kje imeli. Zato bi kake nenadne volitve ne bile nič šumne in živah-

Mussolini se razgovarja z italijanskim prestolonaslednikom Umbertoom na Krasu ob priliki pregleda italijanskih čet

ne, ko ni »pogonske sile« — pijače. Ni jabolnika, pa tudi domače brajde so se slabo obnesle. Torej vsestransko najboljše pogoji za organiziranje »Svete vojske«. — V nedeljo, 13. oktobra, je bil pri nas ustanovni občni zbor električne zadruge. Sedaj prav resno kaže, da bo prišlo po tolikih letih brezplodnega debatiranja do elektrifikacije naše župnije. Premagati bo sicer treba še velike težave, vendar s požrtvovalnostjo bo vse šlo. Pa z razumevanjem in zaupanjem v novo zadruge! — Konjerejci spodnjega Ptujkega polja so močno nejevoljni in razočarani nad nedelavnostjo Konjerejskega društva za Slovenijo. Že lani, pa tudi letos ni bilo konjskega premovanja, dasi ga je »kravje društvo« priredilo. Pa tudi občnega zbora še ni bilo, niti ne izide »Konjerejec«. Ne vemo, ali je to krivda samo društva, ali pa tudi še koga drugega, da ni smisla in tozadavnih sredstev za povzdigo konjereje. Konjerejem se zdi, da se smatrajo štajerski petelini za važnejše kot konjereja. Prosimo več življenja v tem pogledu!

Slovenske gorice

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Naša fara bo imela zelo lepo in redko slovesnost ob blagoslovitvi nove dvorane na praznik Kristusa Kralja, to je dne 27. oktobra. Spored za nas velikega dogodka bo sledeč: zjutraj bo skupna sv. maša s sv. obhajlom vseh članov in članic Prosvetnega društva. Po večernicah bomo skupno ponesli in ustoličili križ in podobo Srca Jezusovega v novo dvorano, katera bo obenem blagoslovljena. Po blagoslovitvi se bo vršila akademija, ki jo priredita FO in DK z deklamacijami, govori, telovadbo in lepo igro »Nova zapoved«. Govoril bo tudi g. prof. Ivan Cajnkarc iz Ptuja. Vabljeni so vsi prijatelji katoliške prosvete tudi iz sosednjih župnij, predvsem pa se naj udeležijo prireditve mladina!

Ljutomer. V nedeljo, 20. oktobra, je Prosvetno društvo imelo svoj prvi sestanek v novi poslovnici. Predaval je g. Kotnik iz Maribora o Koroški in njenih lepota. Predavanje so spremljale skioptične slike. Udeležba je bila zelo velika, kar priča, da se še najdejo ljudje, ki sočustvujejo z našimi brati na Koroškem. — Vreme je, hvala Bogu, za silo. Ljudje spravljajo korožo, ki je letos izredno dobro obrodila. Tudi s trgatvijo so pričeli. Je pa letos slaba. Trsje je slabo obrodilo in še to je radi slabega vremena slabo dozorelo. Razen tega še zelo gnije, tako da letos nikakor ne moremo pričakovati dobrega vina. Malo ga bo in še to bo slabo.

Velika Nedelja. Zadnjič smo čitali, da bomo za Vse svete že imeli elektriko. Kakor vidimo in slišimo, bomo morali počakati še tja do srede novembra, takrat bo pa zares prišla luč po žici, da se nam ne bo treba več toliko brigati za petrolej, ki ga imajo nekje premalo, nekje pa preveč, da kar zažigajo petrolejske vrelce. Za elektriko so se na kar ganljiv način potegovali in dosti žrtvovali nekateri posestniki iz Senežcev in Trgovišča.

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

Žepne svetilke

izdeluje domača tvornica

RUDOLF PASPA

Zagreb, Roturaška 69

Ker je račun kazal, da bi napeljava do njihovih hiš razmeroma več stala kot do drugih pri Veliki Nedelji, v Mihovcih in Trgovišču, so sklenili, da prispevajo še več kot drugi s tem, da si — poleg drugih običajnih stroškov — še sami kupijo drogove in izkopljejo jame zanje. Kako se razlikujejo od nekaterih drugih, ki jim bodo žice skoraj po svislih brenkale, pa si nočejo dati napeljati zdaj, temveč čakajo boljših časov. Seveda, nikdar niso vsi za vsako stvar in razlika mora biti. Res je sicer, da si nismo izbrali najbolj ugodnih časov za take precej drage reči, toda če bi se še letos ne bili zedinili za to, za kar smo se z malimi presledki borili malodane 20 let, bi še dolgo dolgo ne prišli na cilj. Mislimo, da smo se »dogučali« samo nekoliko pred 12. uro, ker bi bilo pozneje še manj mogoče, saj vidimo, da cene vsem potrebščinam za elektriko iz dneva v dan rastejo. — Ko pa se enega uspeha veselimo, nas žalosti neka druga za-

Ko so Bolgari zasedli od Romunov odstojeno Dobrudžo, so tamošnja dekleta ogrnila bolgarskega vojnega ministra z lepo narodno vezeno

prišel do veljave. Našel se je bogatin, ki je zaradi redkosti stvari pokupil ves leseni denar in plačal zanj najvišjo ceno. Nameščenci so tako napravili še dobičkosen posel.

Petič se je poročila 107 let stara ženska. Blizu Bostona v Združenih ameriških državah živi na farmi 107 letna Rut Larvikova. Bila je že štirikrat poročena, ker je pa krepka in zdrava, je jela resno misliti na peti zakon. Četrtilič se je poročila kot 80 letna vdova. Dala je v liste oglas, se kmalu spoznala z veselimi dobrodušnim starcem ter živela z njim 18 let v srečnem zakonu. Zadnje čase je starca živela s svojim 64-letnim sinom na farmi pri Bostonu. Vodila je sama gospodinjstvo, ku-

ko ste odšli od mene? K Aniti Orloga ste tekli. V Zlati jami ste jo po ulicah iskali in ko ste zvedeli, da je v Brienvi gostilni, ste šli tja. Tam ste se iz ljubosumnosti pretepali zaradi nje. Zdaj ste prišli k meni in želite, da bi zaupala v vas. Ne morem! Bojim se, da bi me zadela enaka usoda ko pri Rogerju. Nočem vaše pomoči — to je moja zadnja beseda. Vi me ne boste prisilili, ne boste zlomili moje moči. Z Bogom!»

V naslednjem trenutku je izginila v hiši in zaprla vrata za seboj.

Erik je molče strmela za Marijo, dokler ni izginila. Njegov obraz je bil trd in mračen. V očeh je žarel zlovesč plamen. Take žalitve še ni doživel, kakor zdaj od strani Marije Linscott. Zlobne čenče je vzela za dejstva. Verjela je obrekovanju, ki se je o njem širilo. Morda ga smatra celo za živinskega tatu ali za Rogerjevega razbojniškega tovariša?

Erika še nihče ni tako žalil ko zdaj Marija Linscottova. Če bi bil to storil možki, bi čutil njegove trde pesti. Toda Marija je ženska. Ne more se maščevati; toda teh besed ji nikdar ne bo pozabil. Enkrat ga je že ponižala; tedaj ji je odpustil. Tega ji pa ne more odpustiti. Kako visoko jo je cenil, ona pa smatra njega za navadnega koristolovca in pretepača. Tega ni zaslužil, ker se je nasproti njej vedno pokazal plemenitega. Govorice ga sicer predstavljajo v slabi luči, toda ne bi jim smela verjeti. Saj jih je njegovo vedenje postavilo na laž.

Čim bolj je mladenič premleval te misli v sebi, tem bolj je vrelo v njem. Rogerja bi zadavil, če bi ga zdaj dobil v roke; prepričan je namreč bil, da ga je on najbolj obrekoval, da bi ga s tem onemogočil pri Mariji. Namen se mu je posrečil. Toda kako more ona še zdaj verjeti njegovim besedam? Saj se je vendar prepričala o Aspletovem hinavstvu in njegovi zlobi!

Eriku se je zdelo, da bo ob pamet, če bo še dalje razglabljal o teh rečeh. Konec je hotel narediti tem mislim. Obrnil se je in trdo odšel. Tega seveda ni vedel, da je stala Marija v sobi pri oknu in ga opazovala. Ni videl, kako si je pritiskala roko na srce. Ni videl njenih solznih oči. Če bi Erik nekoliko bolj poznal žensko naravo, bi moral vedeti, da je Marija Linscott dosti več čutila do njega, kakor je on slutil, in da je zaničevanje, ki ga je čutila nasproti Aniti Orloga, izviralo iz njene ljubosumnosti, katere se niti ni zavedala. Toda Erik ni poznal ženske duše. In tudi Marija ni poznala same sebe.

In ravno zaradi tega sta se ločili poti dveh ljudi, ki bi morala skupaj hoditi, in trenutno se je zdelo, da se ta pota ne bodo več srečala.

10.

Robin, predstojnik in edini uradnik pošte v Hillu, je ravno odgrnil zavese in začel čitati brzobjave. Brzobjavni aparat je neutrudljivo ropotal. Ko se je Robin čez čas slučajno ozrl skozi okno, je zagledal ljubko žensko po-

deva. Ko pa nam hočejo vzeti naše postajališče, ki obstoja že nad 73 let. Železniška uprava hoče postaviti na progi blizu vasi Cvetkovci izogibalnišče in zgraditi tudi nakladalno postajo. Prav nič nimamo proti tej novi postaji, toda trdno zaupamo, da se nam bo posrečilo ohraniti našo postajo, ako že ne v celotnem obsegu, pa vsaj tako, da nam ostane vsaj nekaj vlakov dnevno. — Mnogo slišimo praviti, da ima to leto vse »falinge«, kar jih more pač leto imeti: mraz, deževje, toča, zato majhen in slab pridelek. Toda, če pomislimo, kakšne težave in nadloge imajo drugod, kjer je še vojna z vsemi njenimi nadlogami in bridkosti, bomo kljub vsemu Boga zahvalili in ga prosili za mir.

Haloze

Sv. Barbara v Halozah. Dne 17. oktobra smo imeli prvo slano, ki se zdaj redno ponavlja, znak jeseni, ko je treba vse pod streho spraviti in sejati ozimline. Rana slana je uničila tudi večino jesenskih rož, tako da bodo naši grobovi manj v jesenskem cvetju ob Vseh svetih kot sicer. Potrebno pa je omeniti pritožbe našega grobarja Draša, ki zamerja mnogim družinam malomarnost in brezbržnost za grobove njihovih rajnih. Nekateri v bližini velikega križa so vse leto v dračju, brez ene same rože, ob Vseh svetih pa bi radi navešili en voz vencev in rož, med letom pa groba ne pogledajo. Plevel in dračje, trnje in osat na grobovih naših rajnih ne dokazuje nobene ljubezni do njih. Zato je Draša hud in ima prav. Ne samo kamen in blesteč napis, tudi rože na grob med letom in trajnice za jesen, pa tudi molitev zanje, ki so v teh grobovih. Tudi spominska plošča naših v svetovni vojni padlih naj bo deležna več oskrbovanja! Ograja pokopališča je tudi potrebna obnove; bilo je določeno, da bo živa ograja s smrečjem zasajena, kot nekaj trajnega, pa je iz neznanih vzrokov zopet odloženo. V pokopališki grajski grobnici še vedno ni zvončka, ker ga je pobrala vojna.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Pravosodni minister je priznal vsoto 813.139 din za kriticke škode, ki jo je s svojimi poneverbami prizadejal bivši sodni official Friderich Štefan. Verjetno bo ministrstvo v kratkem otvorilo tozadevni kredit ter ga stavilo na razpolago soboškem sodišču, ki bo prizadetim strankam izplačalo pripadajoče zneske. Razburjenje nekaterih oškodovancev je torej neumestno in nepotrebno. — Letošnji »Trezin« sejm je bil mnogo slabše obiskan kakor druga leta. Prignane je bilo tudi manj živine kot sicer, iz česar se da sklepati, da v Prekmurju že primanjkuje živine. Krav in telce je bilo prodanih okrog 170 komadov. Biki in telce so se prodajali po 6—8 dia kg žive teže. Na sejmu seveda ni manjkalo tudi žeparjev. Med drugimi je bila okradena tudi Brtalan Vilma iz Petanjci. Odnesele ji je 400 din, s katerimi si je hotela kupiti čevlje.

Širom Prekmurja. Z ukazom kraljevih namestnikov so napredovali naslednji učitelji in učiteljice: Kramberger Josip, Justan Marija in Šantel Miroslav, vsi v Soboti; Horvat Janko v Bakovcih; Kolarič Josip v Čentibi; Virant Stanko v Lendavi.

stavo, ki se je bližala poštnemu poslopju. Vstal je in šel k oknu. Ker je služilo okno obenem za vrata, ga je vljudno odprl. Dekle je pozdravilo in vstopilo.

Na Robinovo začudenje se je obiskovalka brez vsakega uvoda takoj začela zanimati, ali pozna mesto Rotenburg in ko je dobila nikalen odgovor, je vprašala, ali je kdo v zadnjih tednih dal na ime Marije Linscott dve sto dolarjev. Robinu ni bilo treba dolgo razmišljati. Bil je mlad, zdrav človek in je imel dober spomin. Ta primer pa mu je sploh živo ostal v spominu, ker je imel precej dela s tistim denarjem. Ko je odgovoril pritrdilno, mu je pokazala Marija odrezek tiste nakaznice, s katero je denar dobila, in vprašala:

»Poznate to pisavo?«

»Seveda jo poznam,« je odgovoril Robin. »Saj je to vendar moja pisava!«

Marija ga je začudeno in razočarano pogledala ter vprašala:

»Vi ste mi poslali dve sto dolarjev?«

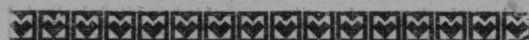
Robin se je zasmel ko kak poreden fantek in odgovoril:

»O, ne! Veste, stvar je precej zanimiva. Nakaznico sem bil jaz napisal, denar pa je dal neki tujec.«

»Ste ga poznali?« je hlastno vprašala Marija.

»Ne. Indijanec je bil, katerega prej nisem bil videl.«

»Indijanec?« je začudeno ponovila deklica in zmajala z glavo.

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red

veljaven od 6. oktobra 1940

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila, Maribor - Ptuj

Čestitamo! — Z redom sv. Save V. vrste je bil odlikovan Kuhar Mihael, železniški uradnik v Soboti, ki se je ob prevratu odlikoval kot prekmurski dobrovoljec. Naše čestitke! — Ivica Neřima, hčerka sedanjega šolskega nadzornika, ki je dolgo let služboval v Gončanah, je postavljena pri okrajnem sodišču v Kranju za uradniško pripravnico. — V Martjancih je dve leti stara deklica Vogrinčič Krista padla iz postelje ter si pri padcu zlomila roko. — V Soboti so pred dnevi prišli Franca Horvat, ki je zadnje čase na debelo kradel kolesa. Večino tatvin je že priznal.

Petanjci. Banska uprava v Ljubljani je za dan 24. oktobra razpisala javno pismeno ponudbo za regulacijo reke Mure na notranji progi med km

90,0 in 91,0 n odseku Petanjci—Veržej. Proračun za ta dela znaša 532.910 din. Za licitacijo je potrebna kavicija 54.000 din. Ta gesta banske uprave je hvale vredna, ker je že zadnji čas, da se Mura, ki skoraj vsako leto s svojimi poplavami povzroča neprecenljivo škodo, regulira. S tem bo samo delno rešeno vprašanje regulacije, zato bi prosili bansko upravo v interesu vsega prekmurskega prebivalstva, da se čimprej izvede celotna regulacija in s tem nevarnost poplav enkrat za vselej odstrani.

Generovci. Okrajno načelstvo v Lendavi je kaznovalo dva tukajšnja posestnika, in sicer Toplak Anu in Petkovič Štefana, vsakega s petdnevnim zaporom in z globo 1000 din, ker sta prodajala mast preko dovoljene maksimalne cene. Upati je, da bodo te kazni spametovale vse tiste, ki zahtevajo za blago pretirane cene!

Slovenjebistriški okraj

Bukovec pri Zg. Polskavi. (Elektrifikacija vasi Bukovec.) Dela za napeljavo električnega voda v vas Bukovec bodo, ako Bog da, že ta teden končana. V soboto zvečer bodo zagorele električne žarnice v tej prijetni vasi, ki leži 450 m nad morskovo višino. Vasica leži v prekrasnem kraju z divnim razgledom. Na pobudo posestnika g. Ivana Koropca so se vaščani zedinili ter spravili skupaj potrebno vsoto, ki jim je omogočila do tega zelo važnega napredka, kajti vas Bukovec je bila znana že pod bivšo Avstrijo ena najvažnejših letoviščarskih točk, ki ga še zdaj obiskujejo vsako leto razni letoviščarji. Pa ne samo za vas Bukovec, temveč tudi za vas Loko in naprej do Sv. Areha je s to pridobitvijo postavljen temelj električnega voda. Tako bi naše zeleno Pohorje poleg krasne avto-cestne bilo deležno tudi električne razsvetljave.

Kmečka trgovina

Splošno gospodarsko stanje

je po izbruhu vojne iz dneva v dan težavnejše kljub naši nevtralnosti. Povpraševanje po blagu je veliko, zlasti na notranjem trgu. Posebno se išče blago, ki smo ga prej dobivali iz inozemstva. Največja živahnost se opaža pri trgovini z življenjskimi potrebščinami. Cene so zelo visoke, ker se navadno plača vsaka cena, ki jo prodajalec zahteva. Kupci so zadovoljni, če le blago dobe in da je kakovost zadovoljiva. Na nekaterih postajah se pa čuti tudi pomanjkanje vagonov za prevoz živil.

Moka se je do pred kratkim težko dobila. Tudi sedaj so še težkoče, ker da za vsak vagon odpremo dovoljenje Prizad, ki dobavo včasih zavleče. Zadruga, članice Osrednje kmetijske zadru-

Ali imate toliko poguma, da boste nagovorili soseda, da si bo naročil »Slovenskega gospodarja«?

ge v Mariboru, oziroma Gospodarske zveze v Ljubljani, dobe krušno moko po 4.35 din 1 kg, belo moko Og in Ogg pa po 8.25 din 1 kg, pri naročilu celega vagona pa še ceneje. Gospodarska zveza ima v skladišču v Ljubljani v zalogi še nekaj stare koruze po 4 din 1 kg, v Vojvodini pa stare koruze sploh ni dobiti. Pač pa se v Vojvodini zelo kupčuje nova, umetno sušena koruza, ki stane franko vagon Vojvodina 260—275 din 100 kg. Gospodarska zveza in Osrednja kmetijska zadruga v Mariboru pa bosta dobavljali novo koruzo od 20. oktobra dalje in bosta morda dosegli še ugodnejšo ceno, kot je imenovana.

Umetna gnojila, s katerimi se sedaj vedno bolj izplača gnojiti, dobavlja Gospodarska zveza in Osrednja kmetijska zadruga v Mariboru po tovarniških cenah. Za Thomasovo žilindro, ki jo dobavljamo iz Nemčije, se pa še ne ve, če se bo dobila.

Gospodarska zveza v Ljubljani se zanima za nakup krompirja, fižola, sena, orehov, drv, želo-da itd. ter pozivlje zadruga-članice, da naj javijo,

»In vi ga res niste poznali?« je čez čas dodala.

»Ne. Bil je nenavadna prikazen. Na sebi je imel ostanke neke uniforme. Za klobukom je imel pero. Svoj čas je najbrž služil pri poročevalskem oddelku ameriške vojske. Po mojem mnenju mora biti potomec indijanske poglavarje družine. Nekdaj je bil rod Apačev, ki so prebivali v severnem delu Mehike, zelo mogočen. Njihovi poglavarji...«

Mož se je tako ogrel za pripovedovanje, da je Marija slutila, da ne bo kmalu nehal. Zato ga je prekinila z vprašanjem:

»Vi ste torej izpolnili nakaznico? Zakaj?«

»Indijanec me je naprosil. Ni imel desne roke in ni mogel pisati. Roko je bil izgubil pri neki nesreči. Sicer pa najbrž ne bi znal pisati, četudi bi imel desno roko. Veste, Indijanci...«

Spet se je hotel razgovoriti, toda Marija ni bila radovedna na njegovo razpravo o Indijancih. Nestrpnost je vprašala:

»In mož ni povedal, od kod je?«

»Ne. Želel je, naj sebe napišem za odpošiljatelja, češ da je njegovo ime zelo dolgo in nerazumljivo. Jaz sem izpolnil njegovo željo. Seveda nisem mogel vedeti, da bo njegovo ime igralo kako važno vlogo.«

Marija je potegnila iz usnjate torbice, ki jo je imela pripeto ob pasu, star pisemski ovitek in ga pokazala poštarju.

(Dalje sledi)

hala, prala in šivala perilo brez naočnikov. Ko ji je hotel sin preskrbeti kuharico, je odločno odklonila. Že več mesecev je na njih farmi zaposlen 83 letni delavec, v katerega se je starica nenadoma zaljubila. Izjavila je sinu, da se bo s hlapcem poročila. Ta ni ugovarjal in pred dnevi je bila vesela proka.

Srnjak in radio. Med hudim mrzom v pretekli zimi je prišel na posestvo nekega župana pri Polni na Češkem enoleten srnjak, ki so ga narkmili in se je poteni tako privadil ljudi in nove okolice, da je kar tam ostal. Postal je tako krotek, da je pogostoma prihajal v sobo, kjer je igral radio in je prenose poslušal cele ure s pravo zamaknenostjo.

koliko blaga imajo na prodaj in po kakšni ceni. V glavnem pridejo v poštev vagonске dobave.

Sadna trgovina

je v svojem zaključnem stanju. Jabolka so obrana in — posebno pri manjših posestnikih — tudi večinoma prodana. Seveda ima še vsak nekaj sadja doma, toda oni, ki nimajo primernih sadnih shramb, ne morejo toliko sadja hraniti, da bi to prišlo v poštev pri večjih kupčijah. Pač pa so sadna skladišča tako pri trgovcih, kakor pri večjih posestnikih zatrpna s sadjem. Iz skladišč se pa prodaja samo manj trpežno sadje, za katero obstoja nevarnost, da bi v doglednem času segnilo. V Slov. goricah se je pri kmetih v preteklem tednu plačevalo za prvovrstna jabolka v večjih množinah po 4.60 din kg, sadje slabše kakovosti pa 4.40—4.50 din kg. Ker se dobi za jabolka, prošana v Nemčijo, le 4.97 din kg, poleg tega je pa stroškov okrog 50 par pri kilogramu, je naravno, da vsakdoraje prodaja sadje na domačem trgu kje na jugu države. Zadruga pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je v prejšnjem tednu prodala v Zagreb precejšnje količine kanadke prve kakovosti po 5.50 din kg, ostale sorte prav tako prve kakovosti pa po 5.25 din kg. Seveda se vse sadje na domačem trgu ne bo dalo prodati in bodo izvozniki prisiljeni kljub majhnemu zaslužku pošiljati sadje tudi v Nemčijo, kajti sicer jim bo segnilo, posebno letos, ko rado gnije in se tudi v še razmeroma dobrih skladiščih ne drži najbolje. Stvarne izgube izvozniki vseeno ne bodo trpeli, kajti v kolikor bodo prisiljeni prodajati jabolka v Nemčijo za majhen zaslužek, toliko več bodo zaslužili pri prodaji na domačem trgu. Letos bodo torej Nemci jedli naša jabolka bolj poceni kot pa mi sami.

Izvoz konj

Ministrstvo za trgovino in industrijo je določilo Gospodarsko zvezo v Ljubljani kot edino izvoznico konj v Sloveniji. Strokovni odbor za promet s konji v Beogradu je določil za četrto tromesečje tekočega leta izvoz sledeče količine konj:

V Turčijo se lahko izvozijo 900 vprežnih konj, ki so visoki največ 160 cm, obseg prsnega koša pa sme biti največ 10 cm večji, kot znaša višina. Starost konj mora znašati nad pet let. — V Italijo se sme prodati 300 vprežnih konj z istimi merami kot za Turčijo, ter 200 jahalnih konj, ki naj bodo visoki največ 163 cm, obseg prsnega koša sme biti 10 cm večji kot znaša višina (173 cm). Starost mora biti nad pet let. — Nemčija vzame 600 vprežnih konj, visokih 168 cm, mera preko prsnega koša pa sme biti 14 cm večja kot višina. Starost nad pet let. — Švicarji bodo kupili 300 vprežnih konj, visokih 165—170 cm, obseg prsnega koša pa 14 cm večji kot višina, starost nad pet let. — Bolgari potrebujejo 110 vprežnih konj z istimi merami kot Turki. — Francozi žele 100 konj za poljska dela, ki naj imajo iste mere, kot je določena za Turčijo. — Konji se bodo pošiljali po železnici; v vsak vagon gre 8—10 konj.

Najnižje cene za konje so: lahki gorski (brski) konjički 3500 din komad, lahki vprežni konji in lahki jahalni konji 5000 din komad, srednje težki vprežni in jahalni konji 6500 din komad, težki vprežni konji pa 8000 din komad. Te cene dobi plačane lastnik živali, vse ostale stroške, ki so v zvezi z izvozom, pa mera nositi inozemski kupec. Zahteva se pa, da pri pošiljkah odstotek kobil ne sme biti večji kot 25%. Konji za pleme ali nagrajene kobile se ne smejo izvažati, kakor tudi ne konji, nabavljeni v okrajih Murska Sobota, Lendava, Ljutomer in Ptuj. Konji za zakol v gornjika navedbah niso zapadeni.

Gospodarska zveza, ki ima — kakor rečeno — edino izvozno pravico za konje v Sloveniji, bo priredila tozadevne sejme, na katerih bodo oni, ki imajo konje, prodajali iste pod gornjimi pogoji in gornjih najnižjih cenah, odnosno bodo morda dobili za svoje živali še višje cene.

Službeno poročilo ljubljanske blagovne borze

Les. Smreka, jelka, Hlodi I, II, monte 240 do 300 din, brzozjavni drogovi 220—260 din, bordonalni merkantilni 310—360 din, filerji 260—300, trami ostalih dimenzij 260—310 din, škorete, konične, od 16 cm dalje 560—600 din, škorete, paralelne, od 16 cm dalje 650—720 din, škorete, podmerne, od 10—15 cm 600—660 din, deske-plohi, kon., od 16 cm dalje 500—550 din, deske-plohi, par., od 16 cm dalje 530—610 din, les za celulozo (okroglice), belo očiščen 190—220 din kub. meter; kratice 100 kg 75—85 din.

Bukev. Hlodi od 30 cm dalje, I, II. 190—240, hlodi za furnir, čisti, od 40 cm dalje 290—340 din,

Žepni koledar za 1941

KOLEDAR »SLOV. GOSPODARJA«
JE IZŠEL!

Vsa leta sem je priznано najboljši žepni koledar, vezan v celo platno, z bogato vsebino!

Koledar stane za naročnike »Slov. gospodarja« 10 din, za nenaročnike pa 20 din. S tem smo dali tudi našim naročnikom posebno ugodno priliko za nakup žepnega koledarja, ki vas bo spremljal vse leto in vam bo služil tudi kot beležnica in denarnica.

Naročite si koledar čimprej, ker imamo le določeno število tiskanih in vsakemu je bilo fani žal, ki ga ni pravočasno naročil in ga zato ni dobil.

Naročila sprejema
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR-PTUJ

deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte 330 do 380 din, deske-plohi, naravni, ostrorobi, I, II. 540 do 620 din, deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte 450—510 din, deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I, II. 620—730 din kub. meter.

Hrast. Hlodi I, II, premera od 30 cm dalje 250 do 400 din, bordonalni 850—1000 din, deske-plohi, boules 905—1005 din, deske-plohi, neobrobjeni I, II. 750—850 din, frizi širine 5, 6 in 7 cm 900 do 990 din, frizi širine 8—12 cm 1100—1200 din kub. meter.

Ostali les. Macesen deske-plohi, obrobjeni, ostrorobi 1130—1310 din, brest plohi, neobrobjeni 700—800 din, javor plohi, neobrobjeni 700 do 800 din, jesen plohi, neobrobjeni 770—850 din, lipa plohi, neobrobjeni 680—780 din kub. meter.

Parkeži: hrastovi 75—95 din, bukovi 50—65 din kvadratni meter.

Železniški pragi: hrastovi 45—50 din, bukovi 25 do 30 din komad.
Oglje bukovo, vilano 80—90 din 100 kg.
Žito. Kоруza stara, 335—345 din, nova 270 do 275 din, nova umetno sušena 260—265 din 100 kg. — Oves bački, sremski in slavonski 315—320 din. — Rž bačka 350—355 din. — Ajda 265—270 din 100 kg.

Mlevski izdelki. Moka bačka in banatska Og. Ogg 840 din, enotna krušna moka 455 din. — Otrobi pšenični 220 din 100 kg.

Deželni pridelki. Krompir: rožnik pozni in rani, kresnik, oneida 145—160 din, industrijski 110 do 115 din 100 kg. — Seno: sladko 115—125 din, polsladko 105—115 din, kisló 95—105 din 100 kg. — Slama 60—65 din 100 kg.

Drobne gospodarske vesti

Maksimalne cene za svinjsko meso, slanino, salo in mast od svinj, ki so uvožene v dravsko banovino, so določene v okraju Maribor levi breg takole: svinjski hrbet 22 din, ostalo svinjsko meso 21 din, slanina in salo 24 din, mast 26 din, glava 10 din, črevesna mast 16 din, ledvice 18 din, srce 18 din, možgani 18 din, jetra 16 din, pljuča 10 din za 1 kg.

Maksimirane cene za kruh in druge življenjske potrebščine v okraju Maribor desni breg. Za področje omenjenega okrajnega načelstva so določene sledeče maksimirane krušne cene: za 1 kg enotnega ljudskega kruha 5.25 din, kmečki kruh 5.50 din, specialni rženi kruh 6 din. Cena za 1 kg svinjskega mesa (hrbet) 22 din, ostali deli 21 din, za slanino in salo 24 din, mast 26 din, glava 10, črevesna mast 16 din, ledvice, srce, možgani 18 din, jetra 16 din, pljuča 10 din. Prekrški odločbe o maksimirani ceni za svinjsko meso se kaznujejo z globo do 5000 din ali z zaporom 30 dni.

Odkupne cene za oljarice v prihodnjem letu. Trgovinski in kmetijski minister sta skupno odredila za oljarice naslednje cene čistega semena za leto 1941: banatska drobna repica 500 din, debela zeljnata repica 520 din, sončnično seme 350 din, beli mak 640 din, sezamovo seme 750 din, bučne koščice 400 din, bombažno seme 210 din, laneno seme 650 din, ricinusovo seme 715 din. Te cene mora dobiti producent.

Soli bo dovolj. Zveza trgovskih združenj v Ljubljani je prejela od monopolске uprave odgovor na svoje posredovanje glede soli, ki pravi: Monopolska uprava si prizadeva z vsemi močmi, da zagotovi državi potrebno količino soli za redno normalno porabo. Potrebno pa je, da bodo uvidevni tudi maloprodajalci in potrošniki ter da upoštevajo razmere, ki vladajo na svetu in se ne zalagajo s soljo zaradi strahu, da bo soli zmanjkalo. Soli je in bo vedno dovolj, to pa le v mejah onih količin, ki so se prodajale v normalnih časih.

Cene goveje živine po sejmih

Voli. Maribor I. 8.25 din, II. 8 din, III. 6.75 din; Ptuj 6—8.75 din; Gornjigrad I. 10 din, II. 9 din, III. 8 din; Laško I. 8.50—9 din, II. 8 din, III. 7.50 din; Zagorje ob Savi 7.50—8.50 din; Novo mesto I. 8—9 din, II. 7—8 din, III. 7 din; Kranj I. 9.25 din, II. 8.50 din, III. 6.50 din kg žive teže.

Biki. Ptuj 6—8 din, Sobota I. 7—8 din, II. 6 do 6.50 din, III. 5—6 din; Zagorje ob Savi za mesarje 7—8 din, plemenski 10—12 din kg žive teže.

Krave. Maribor I. 7 din, II. 6.25 din, III. 5 din; Ptuj 4.50—7.25 din; Ljutomer 5.50—6.25 din; M. Sobota 5—5.50 din; Gornjigrad I. 8 din, II. 7 din, III. 6 din; Laško I. 8 din, II. 7 din, III. 6.75 din; Novo mesto I. 7—8 din, II. 7 din, III. 6 din; Kranj I. 8.50 din, II. 7.25 din, III. 6 din kg žive teže. — V Zagorju ob Savi plemenske krave 2500—3500 din komad.

Telice. Maribor I. 8 din, II. 7.40 din, III. 6.75 din; Ptuj 6—9 din; Ljutomer 6.50—7.50 din; M. Sobota 6—7.50 din; Gornjigrad I. 10 din, II. 9 din, III. 8 din; Laško I. 8.75 din, II. 8 din, III. 7.50 din; Zagorje ob Savi za mesarje 7—8.50 din, za pleme 9—11 din; Novo mesto I. 8 din, II. 6—7 din; Kranj I. 9.25 din, II. 8.50 din, III. 6.50 din 1 kg žive teže.

Teleta. Maribor I. 9.50 din, II. 7 din; Ljutomer II. 6—8 din; M. Sobota I. 7—8 din, II. 6—7 din; Gornjigrad I. 9 din, II. 8 din; Laško I. 9 din, II. 8 din; Zagorje ob Savi 9—11 din; Novo mesto I. 10 din, II. 9 din; Kranj I. 9 din, II. 8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov 85—130 din, 7—9 tednov 135—175 din, 3—4 mesece 205—365 din, 5—7 mesecev 390—560 din, 8—10 mesecev 570—760 din, 1 leto stare 800—1100 din komad, 1 kg žive teže 10—13 din, 1 kg mrtve teže 14 do 18.50 din. — V Ptujju so bili 6—12 tednov stari prasci po 90—170 din, v Brežicah 6—10 tednov po 75—200 din, v Kranju pa mladi prašički za rejo 250—700 din komad.

Pršutarji (proleki). Ptuj 11—11.75 din, Ljutomer 8—10 din, M. Sobota 12—13 din, Gornjigrad 9 din, Brežice 10—13 din, Laško 14 din, Novo mesto 10—12 din, Kranj 16—17 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 12—12.50 din, Gornjigrad 11 din, Brežice 12—14 din, Laško 15 din, Novo mesto 14 din, Kranj 17—18 din 1 kg žive teže.

Mesne cene in ostali živalski produkti

Goveje meso. Maribor I. 16—18 din, II. 13—15, III. 12 din; Ljutomer 10—12 din; Murska Sobota I. 14—16 din, II. 12—14 din, III. 11—12 din; Laško I. 16—18 din, II. 14 din, III. 10 din kg.

Telečje meso. Trbovlje 16—24 din, Novo mesto 18 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 21 din, Ljutomer 18 din, M. Sobota 15—17 din, Gornjigrad 18 din, Laško 20 din, Trbovlje 16—22 din kg.

Slanina. Maribor 22—24 din, Ljutomer 22 din, Sobota 25 din, Gornjigrad 22 din, Laško 24 din, Trbovlje 24—25 din kg.

Svinjska mast (zabela). Maribor 26 din, Ljutomer 26 din, Gornjigrad 24 din, Laško 25 din, Trbovlje 26 din kg.

Med. Gornjigrad 24 din, Kranj 24—26 din kg. Jajca. Maribor 1.25 din, Sobota 0.80 din, Laško 1—1.25 din, Novo mesto 1.25—1.50 din kom.

Mleko. Maribor 2—2.25 din, Murska Sobota 2 din, Gornjigrad 2 din, Laško 2—2.50 din liter.

Surovo maslo. Maribor 32 din, Sobota 32 din, Laško 28—36 din kg.

Svinjske kože. Maribor 7 din, Ljutomer 10 din, Gornjigrad 11 din, Laško 10 din kg.

Goveje kože. Maribor 17 din, Ljutomer 16 din, Sobota 14 din, Gornjigrad 13 din, Laško 26 din kilogram.

Telečje kože. Maribor 22 din, Ljutomer 14 din, Sobota 20—22 din, Gornjigrad 12 din kg.

Cene ostalih živil in krmil

Žito. Ljutomer: pšenica 325 din, ječmen 310, rž 310 din, oves 310 din 100 kg; Murska Sobota: pšenica 300 din, ječmen 280—300 din, rž 300 do 330 din, oves 300 din, koruza 300—400 din 100 kg; Gornjigrad: pšenica 300 din, ječmen 275 din, rž 300 din, oves 250 din, koruza 280 din 100 kg.

Fižol. Maribor 6 din, Ljutomer 4 din, Sobota 4—5 din, Laško 5—6 din kg.

Krompir. Maribor 160 din, Ljutomer 130 din, Sobota 130—160 din, Gornjigrad 150 din 100 kg.

Jabolka. Maribor I. 6—10 din, II. 4.50—6 din; Ljutomer I. 4 din, II. 3.50 din; Gornjigrad 2.75 do 3 din kg.

Seno. Maribor 110 din, Ljutomer 100 din, Sobota 60—70 din, Gornjigrad 125 din, Laško 70 do 80 din 100 kg.

Slama. Maribor 65 din, Ljutomer 60 din, M. Sobota 35—40 din, Gornjigrad 75 din, Laško 25 do 30 din 100 kg.

Vinske cene

Navadno mešano vino: Maribor 11 din, Ljutomer 7—10 din, Novo mesto 6—7 din liter pri vinogradnikih.

Boljše sortirano vino: Maribor 14 din, Ljutomer 10 din, Novo mesto 8—9 din liter pri vinogradnikih.

Trda drva

Murska Sobota 170 din, Gornjigrad 125 din, Laško 100—110 din, Novo mesto 100 din prostorninski meter.

Sejmi

28. oktobra svinjski: Središče; goveji in kramarski: Križevci, okraj M. Sobota, Martjanci (namesto 27.), Dolnja Lendava, Koračice, Muta, Sl. Bistrica, Sv. Jurij pri Celju; sejem za govedo, ovce, koze in kramarjio: Gornjigrad — 29. oktobra goveji in konjski: Maribor — 30. oktobra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 31. oktobra svinjski: Maribor (namesto 1. nov.); tržni dan s svinjami: Turnišče — 2. novembra svinjski: Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Vitanje.

Dne 24. oktobra ob 7.30 bo v Beltincih v Prekmurju jesenski plemenski sejma za bike, stare 12 do 18 mesecev, ker jih potrebuje devet vasi. Lastniki živali morajo prinesiti s seboj potni list, rodovniški izvleček ter tehtni list. Lastniki živali, ki bodo dosegle vsaj drugo oceno (60 točk), bodo dobili vrnjene dogonske stroške. Priženite res le lepe živali!

jih. — Škoda, da niste povedali, koliko ste stari. — Poskusimo torej domače sredstvo. Zvečer, preden greste spat, si zavijte roko v čisto platneno krpo, katero ste namočili v mešanici vinskega kisa in vode (vsakega polovico). Ta mešanica naj zavre in ko se bo malo ohladila, ji pridajte soli (na pol litra mešanice malo žličico). Ko bo ta mešanica mlačna, namočite v njej krpo, si zavijte roko in spat! Preko mokre krpe pa morate zaviti še suho, tako da se bo mokra pod njo parila. Ne bo torej treba izžiganja in pikanja, takole bo šlo brez bolečin. Delajte to kakih osem dni in polagoma bodo začele bradavice izginjati. Javite uredništvu, ko bo uspeh popoln.

G. L. Fr., Gorjuše. Ste 42 let star in lani se Vam je pojavila bolezen, ki mi jo v pismu popisujete. Mislite, da ste se prehladili, pa ni tako, dragi moj. Pravo je zadel zdravnik, ki je rekel, da ste imeli vnetje slepiča. Imeli ste čudno srečo, da ste se izlužili. Dalje Vam je zdravnik zelo pravilno rekel, da se ta bolezen rada ponovi. Če se do zdaj ni, se še vedno lahko, vsak dan, vsako uro. Ampak ni res, da se Vam ne ponavlja. Tiste tope bolečine, ki jih občutite na desni strani trebuha, v sredini med rebri in kolkom, so od slepiča. Nič ne slepomišiva in povejava si resnico v oči! Vi imate kronično vnetje slepiča in edina pomoč je operacija. Idite v bolnišnico in zaupajte se kirurgu. Po operaciji boste imeli mir in vse bolečine bodo izginile. — Pri tej priliki bi rad še splošno omenil par besed. Če bo Vaše dete, Vaš sorodnik, Vaš znanec ali kdor božji človek koli obolel z bolečinami v trebuhu, z visoko vročino in bruhanjem, pokličite za božjo voljo zdravnika, pa če gnojne vile padajo z neba! Tak človek je skoro stoočudno zbolel na vnetju slepiča in življenje mu reši le nagla operacija. Gre za ure, trenutke! Redki so primeri, da se izliže in če se, boluje in hira na posledicah vse življenje. Ne pretiravam; govorim iz izkušnje in vidim dnevno take nesrečnike. Zato se tudi dalje mudim pri Vašem vprašanju in iz tega mesta svarim pred malomarnostjo in lahkomišljenostjo, katero dnevno vidim, in ki rodi toliko gorja in pomori toliko življenj. — Idite torej h kirurgu, moje besede pa si zapomnite in jih povejte naprej.

G. J. P., Lešje. Star ste 50 let. Na nogah in podplatih imate otiske, ki Vam pri hoji povzročajo silne bolečine. Uporabljali ste različna sredstva, ki niso pomagala. — Mislim, da se bo dalo pomagati, samo bi bilo treba nekaj časa posvetiti boleznim in oditi v bolnišnico. Mogoče imate na kosti izrastek, ki je vsega vzrok. To bi pokazalo rentgeniziranje v bolnišnici. Po temeljiti preiskavi se bo našla tudi pomoč.

G. A. K., Studenci. Če Vam Vaše turško sredstvo pomaga, potem ga uporabljajte. Ne mislite pa, da Vam je Vaš znanec resnico povedal. Iz svoje skušnje Vam lahko zaupam, da imajo tudi Turki to bolezen. Najrazličnejše stvari — ki niso mogle pomagati — ste kupovali, od zdravnika pa se niste dali preiskati. Umivajte se torej dalje.

Gospodarska posvetovalnica

V. M., Vrh Sv. J. C. Ni čuda, da Vam je jabolčnik počrnel, če ste prešli na novi hrastovi preši, nato ga še vili v sod, kjer je bilo nekaj novih dog. Prešo in sod bi bili morali pred prabo izlužiti. Sedaj je treba jabolčnik takoj iz omejenega sode pretočiti v drug, zdrav sod. Pri tem naj jabolčnik pride močno v dotiko z zrakov. Potem kupite v drogeriji za vsakih 100 litrov jabolčnika 15 gramov želatine, torej za 300 litrov 45 gramov, ter za vsakih 100 litrov 5 gramov eponita (15 gramov za Vaših 300 litrov). Želatina, ki je v ploščicah, se najprej namaka v topli vodi, da postane mehka ter se lahko na drobno razreže, nakar se kuha v kakih petih litrih jabolčnika do 60 stopinj Celzija. Med kuhanjem je pridno mešati. Kuhamo tako dolgo, da se želatina stopi, nakar vsebino ohladimo do 20 stopinj Celzija, pomešamo še s kakimi 10—15 litri jabolčnika ter iz vrča v vrč z visokim curkom prelivamo tako dolgo, da se želatina z jabolčnikom lepo peni. Med prelivanjem se pomalem dodaje odtetani eponit in ko je ves eponit dodan in je želatina z jabolčnikom v lepi peni, se vse skupaj vlije v sod, kjer imate pretočen črn jabolčnik. Ko vse čistilo vlijemo v sod, moramo vsebino v sodu dobro premešati s palico. 14 dni nato se jabolčnik s čistila previdno odtoči, pri čemer je paziti, da se ne zmeša z jabolčnikom na dnu sode ležeče čistilo. Ako se pa po prvem čiščenju jabolčnik še ne bo očistil, ga je treba pretočiti in čiščenje ponoviti. Po drugem čiščenju se očisti navadno vsaka pijača, bodisi vino ali jabolčnik.

Razgovori z našimi naročniki

Nevarne posledice odklanjanja sprejema sodnih pošiljk. F. K. Po zakonu o pošti, telegrafu in telefonu sme sicer vsakdo navajati naj naslovljivejšo pošto pošiljk, a za civilnopravno področje je z določbo civilnega pravnega postopnika ustanovljena zelo nevarna pravna posledica: če izjavi oni, ki se mu ima sodni spis veljavno izročiti, brez zakonitega vzroka, da ga noče sprejeti, ostavi vročevalec spis, ki se naj vroči, na mestu vročitve ali pa ga položi — če to ni mogoče — pri poštne uradu ali pri občinskem poglavarstvu in potrdi to na vročilnici. Ostavitev ali položitev ima učinek vročitve. Potemtakem smatra sodišče, da ste pošiljko sprejeli, odnosno da Vam je vsebina znana in na temelju tega izda svojo odločbo. Sodni spisi vsebujejo včasih zelo važna opozorila. V vabilu k prvemu naroku ali razpravi na temelju kake tožbe v civilnopravnih zadevah sodišče opozarja, da se smatrajo — če tožilec ali toženec izostane od prvega naroka — za resnična one činjenice navedbe došle stranke, ki se nanašajo na predmet pravnega spora, kolikor niso ovržene z dokazi, ki so že pred sodiščem, ali s činjenicami, ki so pri sodišču obče znane, in na tej podstavi odloči na predlog došle stranke o tožbenem zahtevku s sodbo radi izostanka. To se pravi, da smatra sodišče za res vse to, kar se navaja v tožbi, odnosno kar navaja došli nasprotnik in izostala stranka izgubi pravdo, pri čemer ji eventualni priziv nič ne pomaga, v kolikor bi hotela navesti svoje (nove) trditve ali dokaze. Plačilno povelje, čigar sprejem je odklonila Vaša žena, je vsebovalo opozorilo, da se mora zoper njega v 14 dneh podati upor, ker sicer postane pravomočno. Ako upora Vaša žena ni podala, odnosno ne pravočasno in ako ga tudi Vi niste podali, bosta morala plačati stroške plačilnega povelja, čeprav sta iztoževano premijo pravočasno plačala. Upor bi morali vsekakor vložiti, kajti sodišču niso znani Vaši dogovori z nasprotnikom in če nasprotnik ni kulanten (v večini primerov na kulantnost ne smete računati), Vas bo terjal na plačilo prisojenih mu stroškov, čeprav jih niste Vi zakrivali. — Sodišče ne sili k sprejemu njegovih pošiljk, niti ne kaznuje radi odklanjanja sprejema, posledice pa so po gornjem lahko prav nevarne, odnosno škodljive.

Neutemeljene dedšćinske zahteve hčerke. A. R. iz St. J. Nikomur se ne more sodnijsko prepovedati, da ne bi stavil kakih »plačilnih« zahtev. Ako bo hčerka res vložila tožbo, boste pač morali navesti vse, kar ste v pismu, odnosno po potrebo za ovrženje njenih zahtev. Odvetnika ne boste potrebovali. Ker je pokojnik zapustil tri otroke, znaša nujni dedni delež hčerke eno šestino

čiste zapuščine. Koliko je slednja znašala, lahko razvidite iz zapuščinskega spisa. — Za delo na očetovem posestvu ne gre hčerki nikaka posebna naknadna plača, ako ji je pokojni oče ni obljubil, odnosno ako ji ni morda obljubil posestva, ali jo zadrževal doma, ko bi lahko drugod imela boljše dohodek.

Visokost in oddaljenost žive meje. M. F. Ni posebnih predpisov, kako visoka sme biti živa meja in koliko oddaljena od meje. Na svojem svetu v splošnem lahko delate, kar hočete. Ako bi vodila tik meje kaka pot, ne bi smela živa meja ovirati prometa ljudi in živali po njej.

Vpoklic na orožne vaje — skrb za zapuščeno mater. F. Š. Svetujemo Vam, da se pozivu vojaške oblasti na orožne vaje čimprej odzovete. Okolnost, da nimate komu prepustiti oskrbo bolne matere ter obdelava posestva, Vas ne bi obvarovala pred kaznijo. Vaši materi pritiče podpora dnevno pet dinarjev. Za ta denar boste — upajmo — našli kakega usmiljenega Samarijana, ki bi kako uro na dan posvetil Vaši materi. V skrajnem primeru bi morala za mater poskrbeti pristojna občina, ki pa bo najbrž prišla Vašega brata, ki je po zakonu dolžan skrbeti za svojo mater. Za obdelavo posestva boste morali pač sami poskrbeti, odnosno najti delavca, čeprav bi se morali v to svrhu — ločiti. Vojaška dolžnost je pač najhujši davek, ki ga dolgujemo domovini. Vsekakor je zaenkrat vojaška služba tudi v Vaših razmerah vendarle še manjše zlo nego smrt, o kateri pišete.

Vojaška stvar. R. F. Kdaj boste vpklicani v kader, Vam ne moremo povedati, ker to določi minister vojske po svoji uvidenosti, odnosno potrebi. Običajno se pri vpklicu ne dela razlike med regruti s polnim in onimi s skrajšanim rokom. Rezervni podčastnik boste z Vašo šolsko izobrazbo prav lahko postali, ako boste Vašo sposobnost tudi v vojaških stvareh dokazali. Svojo željo javite svojemu komandirju, ko boste nastopili službo v kadru.

Prošnje na visoke osebnosti. I. Z. S prošnjo se lahko obrnete na kogar koli in se Vam ni treba bati, da bi imeli radi tega kake sitnosti. Naslov, ki ste ga navedli, zadošča. Ali bo prošnja naslovljena res izročena, ne vemo, menimo pa, da bo.

Zdravniška posvetovalnica

G. I. G., Rogatec. Zadnje čase so Vam začele rasti bradavice po levi roki in z nobenim poskusnim sredstvom se Vam ni posrečilo odstraniti

Najstarejši mož v Rušah umrl

Zadnje nedelje popoldne so Rušani v obilnem številu spremljali na zadnji poti svojega starosta in sorojaka Petra Lužnik, bivšega posestnika in krojaškega mojstra v Rušah. Rojen je bil 15. februarja 1843, umrl je pa 18. oktobra, torej je dočakal 97 let, 8 mesecev in 3 dni življenja. Kot krojaški pomočnik je obhodil daljnje kraje, bil je na Gornjem štajerskem in celo v Monakovem na Bavarskem. Po smrti staršev je prevzel domačijo in na njej pridno ter pošteno delal, dokler je mogel. Bil je mirnega značaja in vesele narave ter si je vsak večer zapel romarske litanije. Ko ni mogel več delati, je pridno obiskoval cerkev ob delavnikih in tako z molitvijo koristil svoji hiši. Resno bolan ni bil nikdar, zato je tudi naglo umrl; bolehal je samo dva dni. Radi njegove miroljubnosti in poštenosti so ga vsi spoštovali in se udeležili njegovega pogreba. Cerkevni pevski zbor mu je v slovo zapel na domu in na grobu žalostinko. Počivaj mirno, naš starosta in prijatelj!

Naznanila

IZPREMEMBE PRI VOZNEM REDU!

Našim voznim redom smo dodali izpremembe voznega reda, ki nastopijo dne 28. oktobra. Kupci naših voznih redov jih dobijo zastoj v voznih redih. Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Praznik Kristusa Kralja v mariborski stolnici. V nedeljo, 27. oktobra, na praznik Kristusa Kralja se otvorijo cerkvene svečanosti v stolnici s skupnim sv. obhajilom članstva katoliških organizacij med sv. mašo ob 6.30. Ob 9.15 se zberejo zastopstva katoliških društev z zastavami pred škofijskim dvorcem, da spremljajo Prezvišenega v cerkev. Ob 9.30 bo slovesen vhod knezoškofa v stolnico, nato slavnostna pridiga prevz. g. knezoškofa in slovesna škofovska sv. maša. Po sklepu sv. maše bo slovesna posvetitev vernikov Kristusu Kralju pred izpostavljenim Najsvetejšim in litanije Srca Jezusovega z zakramentalnim blagoslovom. Katoliška ljudstva bodo na praznik Kristusa Kralja očitno in nedvoumno izjavila svojo odločno voljo: »Hočemo, da Kristus vlada nad nami! Pridi k nam Tvoje kraljestvo!« Med narodi, ki hočejo vladati brez Boga, ni miru. Pravica močnejšega ima besedo, slabejši so zatirani. V Kristusovem kraljestvu so vsi enaki, da, za najrevnejše Cerkev najbolj skrbi. Dokler ne bomo priznali Kristusa za Kralja in se držali njegovih zapovedi, ne bo miru na svetu.

Pomagajmo rojakom ob meji prav vsi! Storimo svojo dolžnost in darujmo vsaj nekaj za revne obmejne Slovence!

Namesto venca na grob pokojnega župnika g. Karla Kumra v Slov. Konjicah je darovala g. Žagar Alojzija v Celju za zidavo novega bogoslovja 150 din. Za ta dan se škofijski odbor za novo bogoslovnico v Mariboru toplo zahvaljuje s pripombo, da se za vse dobrotnike nove bogoslovne zgradbe že sedaj vršijo dnevno molitve v stari bogoslovnici in se bodo nadaljevale v novem bogoslovnem domu. Bog plačaj!

Zadnje nedeljo v oktobru bom daroval po svojih močeh za severno mejo!

Slovenska dekleta dobe svoj lasten koledarček za leto 1941! Že dolgo so naša dekleta pogrešala svoj koledarček. Tej splošni želji naše katoliške dekliške mladine se je letos ustreglo. V kratkem bo izšel zelo lepih in praktičen koledarček, ki bo prinesel med drugim tudi zanimive sestavke o Katoliški akciji za dekleta, o Dekliških krožkih, o Marijinih družbah, o Društvu za varstvo deklet ter o Rafaelovi družbi. Originalna naslovna stran bo prav lepo dekliškemu okusu primerno opremljena. Koledarček, ki je namenjen vsem slovenskim dekletom, zlasti še članicam Katoliške akcije, Dekliških krožkov in Marijinih družb, toplo priporočamo. Cena mu je le 6 din. Naroča se pri ZDK Maribor, Aleksandrova 6, in pri škofijski matici KA za dekleta, Betnava pri Mariboru.

Ne pozabi v nedeljo, 27. oktobra, vsaj dinar darovati za obmejne Slovence!

Marenberg. Da se bližamo zimi — dolgim zimskim večerom, spoznavamo iz društvenega življenja, ki se je tudi pri nas začelo zopet gibati. Kar vrsti se občni zbor za občnim zborom tako, da lahko imenujemo zadnje nedelje »nedelje občnih zborov«. Fantovski odsek je imel svoj drugi občni zbor 13. oktobra, Prosvetno društvo 20. oktobra, Dekliški krožek tudi isti dan. Dosedanji odbori so dajali odgovor o svojem delu. Priznati moramo, da tega zlasti v zimskem času ni bilo malo ne v verskem, ne v narodnem, ne v prosvetnem oziru. Vse priznanje jim mora dati vsak,

kdor pozna marenberške razmere, ki so vse prej kakor ugodne za društveno življenje. Članstva tako pri FO kakor pri DK res ni dosti, toda če bodo ti navdušeni za delo in žrtve v društvi, potem lahko pričakujejo tudi uspehov, potem bodo odstranili tudi vse pomisleke starejših. Omembe vredno je, da se je prosvetna knjižnica v preteklem poslovnem letu izpopolnila in uredila. Sedaj, ko se bodo začeli dolgi večeri, priporočamo, da obiskujejo knjižnico ne le člani, ampak tudi mečlani. Odprta je vsako nedeljo med mašami. Želeti je le, da bi se vsi sklepi, ki so se slišali na občnih zborih, tudi izvršili. Veliko dela so si zastavili novi odbori, a ne bodo ga zmogli, če ne bodo podprti vsaj od članstva. Zato naj se vsak zaveda svojih dolžnosti. Za otvoritev zimske sezone bo igral Fantovski odsek na Vse svetnike ob 19.30 v Brudermanovi dvorani krasno vojno dramo »Konec poti«. Vsi, posebno še možje, naj pridejo, da si bodo obujali spomine na strašna vojna leta. Ne bo nikomur žal!

Selnica ob Dravi. Čitalnica bo vprizorila dne 27. oktobra ob treh popoldne v Slomšekovem domu igro v štirih dejanjih »Bele vrtnice«. Pridite! **Ptujska gora.** Zahvalna služba božja in kolovadica popravljenega svetišča na Ptujski gori bo v nedeljo, 27. oktobra. Pridigo in pontifikalno sv. mašo bo imel zastopnik prevz. g. knezoškofa g. dr. Fr. Cukala, stolni dekan v Mariboru. Začetek službe božje bo ob 10.

Laporje. Prosvetno društvo priredi dne 3. novembra ob dveh popoldne tombolo pred kaplanijo. Dobitki so zelo lepi, tombolske karte pa poceni, zato izrabite ugodno priliko! Če vam je sreča mila, se lahko za zimo za 2 din lepo oblečete ali se pa preskrbite z drvni in z raznimi življenjskimi potrebščinami. Ker je čisti dobiček tombole namenjen za gradnjo novega farnega prosvetnega doma, zato v nedeljo, dne 3. novembra, vsi v Laporje na našo tombolo!

Ljutomer. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita na praznik Kristusa Kralja v nedeljo, 27. oktobra, veliko akademijo. Ker bo spored pester in zanimiv, ste k prireditvi vabljeni!

Redno jesensko licencovanje bikov in mrjascev v celjskem okraju bo po naslednjem razporedu: dne 23. oktobra ob 8 na sejmišču v Sv. Juriju pri Celju, ob 11 na sejmišču v Slivnici, ob 13 na sejmišču v Teharjih; dne 24. oktobra ob 8 na sejmišču v Vojniku, ob 14 na sejmišču v žalcu; 25. oktobra ob 8 v Grobljah (pri gostilni Sadnik), ob 9 v Gomliskem (pri gostilni Hočevar), ob 10 na sejmišču v Sv. Juriju ob Taboru, ob 13 na sejmišču na Vranskem, ob 15 na sejmišču v Braslovčah.

Uprava lista »Orač« sporoča vsem naročnikom, da bo 11. (novembrska) številka »Orača« poslana izključno samo onim, za kateri je pri upravi vknjiženo plačilo naročnine. Ostali naročniki bodo prejeli 11. in 12. številko — v kolikor bo na razpolago — šele, ko bo uprava prejela od njih naročnino, oziroma dokazilo o poravnani naročnini za leto 1940.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Viničar s štirimi delovnimi močmi se sprejme. Košaki 40. 1504

Kovaški pomočnik, dobro izurjen, z dežele, se sprejme. Naslov v upravi. 1501

Priden zakonski par brez otrok, navajen živine, se išče. Ponudbe na graščino Zalog, p. Petrovče. 1487

Majar se sprejme. Vprašati: Pöcl Rudolf, Košaki 38. 1512

Družina za poljedelska dela in krmljenje živine se sprejme. Pöcl Rudolf, Košaki 38. 1513

Mlinarski vajenec, močan, še z dveletno učno dobo, želi premeniti svoje mesto. Pišite: »Mlinar«, pošta Veržej. 1515

Sprejme se pošten zakonski par za opravljanje posestva. Ponudbe na naslov: Celje, poštni preddal 35. 1516

Iščem službo z devetletnim otrokom, pošten in zanesljiv, vajen vseh gospodarskih, vinogradnih del. Nastopim 1. novembra. Naslov v upravi. 1520

POSESTVA

Manjše posestvo (okraj Kozje ali Brežice), skupaj ležeče, kupim. Naslov v upravi. 1514

Majhno posestvo na Dolenjskem prodam ali dam v najem. J. Bolje, Nova vas 28, Sv. Jurij ob južni železnici. 1519

Vinogradno posestvo srednje velikosti prevzame marljiv ekonom v stalni službi proti preužitku in delnemu izplačilu, oziroma mesečnemu odplačilu. Ponudbe na upravo pod »Ekonom 1500«.

Prodaj posestvo 6 oralov, pri banovinski cesti, poslopje zidano. Poizve se pri Andrej Karnar, Sp. Velka 21, Marija Snežna. 1507

RAZNO:

Za svojo dam šestletno deklico. Ivana Hriberšek, pri Horvat Andreju, Budina, Ptuj. 1503

Dve hčerki oddam za svoje. Cimerlait Anton, Grajski marof 3, Krčevina. 1505

Kupim večjo množino rogoza in takoj sprejem sodarskega vajenca. Sulcer, sodarstvo, Vojašniška 7. 1511

Sobo oddam čevljarju ali ključavničarju, oženjenemu, za malenkosten dnevni odslužek. Vrt, drva in električna razsvetljava zraven. Hoče št. 118, žaga. 1518

Kupujem stalno vsako količino navadnega masla. Ponudbe na upravo pod »Stalno 1510«.

Star kruh, korenine kupim večjo količino. Curk Jože, Maribor, Vojašniški trg 8. 1506

Kupim gepl z mlatilnico in ročni mlin. Ponudbe s ceno. Martin Čeh, Črmljenšak, Sv. Rupert v Slov. goricah. 1522

V petek in soboto »Pri starinarju«, Zidanšek, Koroška cesta 6, veliko ostankov raznega blaga. Predpasniki, srajce, gate vse velikosti, otroške obleke za fante in deklice, hlače, hubertusi, nogavice. 1521

Zakaj toliko skrbi, kje dobiti posojilo! Zato pristopite kot redni član čimprej! Posojilo dajemo našim članom varčevalcem. Ugodni pogoji. Vloge obrestujemo po 5%. Vsi varčevalci so brezplačno zavarovani, zato ne čakajte zadnjega trenutka, temveč se javite takoj pri zastop. hranilnice-posojilnice »Moj dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 64. Priložite znamko za 3 din. 1502

Rabljen Singer šivalni stroj z okroglim čolnicom proda poceni in z garancijo mehanik Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Nove šivalne stroje prodajam poceni in na odplačilo. Zahtevajte brezplačne prospekte! 1509

Dražbeni oklic. Dne 15. novembra ob 14. uri bo pri podpisnem javnem notarju kot sodnem komisarju v Mariboru, Aleksandrova cesta 14, prostovoljna dražba nepremičnin pokojne Hiter Terezije, posestnice, Janževa gora 1, občina Selnica ob Dravi, zemljiška vložna št. 132 kat. občine Zg. Selnica, in 191 kat. občine Sp. Selnica s posestnimi pritliklinami in nepremičninami glasom cenilnega zapisnika z dne 18. septembra 1940, ki jih prodajo zapuščinski dediči. Cenilna vrednost: din 299.821.50; najmanjši ponudek: din 300.000.—; varščina: din 30.000.— v gotovini ali v vrednostnih papirjih s pupilarno varnostjo. Pravice, ki ne bi pripuščale dražbe, je priglasiti sodnemu komisarju najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer se ne bi mogla več uveljavljati glede nepremičnin, v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri. Vse vknjižene terjatve in služnosti ima kupec prevzeti brez zaračuna na kupnino ter dovoliti, da se vknjiži stanovanjska služnost Hiter Genovefe v smislu dražbenih pogojev. Vsi natančnejši podatki so na razpolago pri sodnem komisarju. Gajšek Karel, javni notar kot sodni komisar. 1517

Tombolo

priredi

PROSVETNO DRUŠTVO V LAPORJU

v nedeljo, dne 3. novembra ob 2 popoldne.

Dobitki so lepi, tombolske karte po 2 dinarja. Izrabite ugodno priliko! 1508

REDILO ZA SVINJE,

tisočkrat preizkušeni prašek za svinje, ki vsebuje tudi ribjo moko, naglo redi Vaše svinje in jih dela odporne proti boleznim. 1 paket 8 din, 1 kg 25 din. Dobi se v lekarni pri »Zamorcu«, Maribor, Gosposka ulica 12. 1405

Skopuh in vrag

Neki skopuh je šel po cesti. Namenjen je bil k svojemu dolžniku, da bi izterjal dolg. Hipoma je zagledal pred seboj postavo, ki je imela rogove in rep. Takoj je spoznal, da je to vrag.

Vrag je vedel, h komu je skopuh namenjen: k družinskemu očetu, ki je imel mnogo otrok in nič denarja. V naprej je vedel, da bo tam jok in stok. Ker je on imel v tem veselje, se

je pridružil skopuhu, ne da bi ga ta za to naprosil. Ko sta tako potovala, sta na njivi zagledala moža, ki je oral z mršavim konjičem.

Ne vem, ali je bilo za konja ovsu premalo ali oranja preveč, konjič je pač nenadoma obstal in kmet ga ni mogel spraviti z mesta.

»Hi! Hi!« je kmet kričal nad ubogo paro. A ta se ni zganila.

»Vrag te vzemi, mrha!« je jezno zavpil kmet po brezuspešnem priganjanju.

Skopuh je sunil tovariša v rebra in rekel:

»Ali slišiš? Konja ti ponuja!«

»O, ne!« je smeje odvrnil vrag. »Tega ni mislil resno. Če bi mu odnesel konja, bi zagnal krik in vik. Sicer pa danes nimam teka za konjsko pečenko.«

Šla sta dalje. Zagledala sta mlado ženo, ki je kopala krompir. V senci pa je ležal njen otročiček. Najbrž je bil lačen, ker je glasno jokal.

Mati ga je tešila, toda zaman. Otrok je kar naprej vokal. Mati se je nazadnje naveličala in jezno zavpila:

»Vrag te vzemi, če ne boš tiho!«

Skopuh je spet sunil sopotnika pod rebra.

»Ali slišiš? Tebe kliče.«

»Slišim, slišim. Reči moram, da je mati zelo lahkomišelnostno ravnila, ko mi je ponujala otroka. A ne bom šel ponj, ker ni resno mislila in ker se mi danes slinice cedijo po boljši pečenki.«

Medtem sta zaslišala ropot voza. Ko ju je voznik dohitel, sta prosila, da bi smela pristi.

Voznik je imel nujno pot, zato je konje priganjal. A ti se za priganjanje niso zmenili. Voznik je nazadnje zaklel: »Vrag vaju vzemi, mrhi leni!«

»Ali slišiš?« je zašepetal skopuh vragu.

»Slišim, slišim, toda ne bom storil tega, kar je rekel. Ob tvoji strani se čisto dobro počutim.«

Kmalu so prispeli do reveževe hiše. Vrag se je naredil nevidnega in stopil za skopuhov hrbet, da bi bil priča žalostnega prizora.

Kar je pričakoval, se je zgodilo. Ubogi dolžnik je z vso družino vred pokleknil pred skopuha. Vsi so jokali in prosili, naj jim prizanesi in pečaka. Toda ta je imel kamenito srce ter ga prošnjice in solze niso omeščale.

Ko je ubogi dolžnik uvidel, da nič ne doseže, je skočil pred skopuha in v obupu zavpil: »Če se nas nočeš usmiliti, te naj vrag vzame!«

Vrag je zgrabil skopuha, si ga naložil na vrat in mu smeje rekel:

»Si slišal? Ta pa je resno govoril in jaz ga bom ubogal.«

Trdosrčnega skopuha je odnesel k drugim svojim tovarišem...

SMEJTE SE!

Dobro še sliši

Francek je stopil na stol, da bi obesil na zid lepo sliko, ki jo je dobil za god. Pa je nesreča hotela, da je s kladivom udaril po ogledalu, ki se je razbilo na drobne kose. Črepinje so se vsule na uro in na pisano vazo z rožami. Vse je z glasnim truščem zgrmelo na tla.

Iz sosednje sobe je zaklicala na pol gluha babica: »Francek, zdi se mi, da sem slišala nekakšen ropot. Kaj pa je bilo?«

Francek je zamolčal žalostno resnico. Stopil je k babici in ji zakričal na uho: »Nič ni bilo hudega, nič! Samo šivanka mi je padla na tla.«

»Šivanka?« se je začudila babica in se zadovoljno nasmehnila. »Lej, lej, potlej pa le še nisem tako zanič, ko še tako dobro slišim!«

Dobil ga je

Slavni francoski pisatelj La Fontaine je rad jedel pečena jabolka. Nekega dne je pustil jabolka na mizi, da bi se ohladila, sam pa je šel v sosedno sobo po neko knjigo. Ko se je vrnil, jabolki ni bilo na mizi, pač pa je našel pri mizi svojega prijatelja.

»Kje so moja jabolka?«

»Morda misliš, da sem jih jaz pojedel?«

»Tvoja sreča, če ne!«

»Zakaj?«

»Ker so bila jabolka zastrupljena; za miši sem jih pripravil.«

»Zastrupljena? ... Ojoj, ojoj, jaz sem zastrupljen! ...«

»Ne kriči! Nič hudega, samo to sem hotel izvedeti, kje so jabolka.«

Zvite buče

Bogataš kupi vilo. Že prvo noč ni mogel v njej spati, ker sta se v sosesčini nahajali dve kovačnici, v katerih so tudi ponoči delali. Drugi dan bogataš prosi kovača, naj ponoči ne delata. Ta dva pa o tem nista hotela ničesar slišati. Bogataš jima predlaga, naj se preselita ter jima obljudi dobro nagrado. Kovača pristaneta. Bogataš ju povabi na imenitno kosilo, kjer jima izplača tudi nagrado. Ko se poslavljajo, vpraša bogataš: »A kam se mislita sedaj preseliti?«

Eden izmed kovačev: »On se preseli v mojo kovačnico, jaz pa v njegovo.«

Dovoljenje

Sluga Jošt je napravil na gospoda župana prošnjo, naj mu dovoli nositi brke in brado. Gospod župan je napisal na prošnjo: »Dovoljujem, da nosite brke, toda samo izven službe.«

Pri zdravniku

Neki možakar sedi v čakalnici in izve, da zdravnik za prvi pregled računa 50, za drugega pa samo 30 din.

Ko vstopi pri zdravniku, se prijazno nasmehne in reče: »Gospod zdravnik, spet sem tu.«

Zdravnik spozna zvižajo in odgovori: »Kar naprej rabite zdravila, ki sem vam jih prvič predpisal. — Račun je danes samo 30 dinarjev.«

Dama z brado

Na velesejmu so kazali neko damo z dolgo brado. Kdor jo je hotel videti, je moral plačati 2 din vstopnine. Denar je pobiral majhen deček.

Iz šotora je prišel neki gospod in vprašal matega: »Kajne, fantek, tista gospa je tvoja mati?«

»O ne, moj oče je.«

UGANITE!

Koliko nog je? Nekdo pripoveduje: Star lovec gre nekega večera, ko je v gozdu neprijetno in tajinstveno šumelo, iskat divjega lovca. Ko je bil ravno na robu gozda, se mu približa postava. V poltemi je bila postava videti strašna. Taka je bila, da se je ubogi lovec pošteno prestrašil. Ali kmalu se od srca nasmeje, ko spozna v postavi, ki se mu približa, staro kočarico Barbo. »Dober večer,« pozdravi lovec in »Bog daj!« pravi Barbka. »No, kaj pa imate v košu na hrbtu?« vpraša lovec. »No, veste, v košu je pač šest mačk in vsaka teh mačk ima šest mladih muck,« reče Barbka. Koliko nog je šlo torej skupno in hkratu v gozd? (Samo dva, in to sta nogi lovca, kajti on je šel v gozd, Barbka pa iz gozda.)

(Samo dve, in to sta nogi lovca, kajti on je šel v gozd, Barbka pa iz gozda.)

Koza, volk in zeljnata glava. Kmet bi rad prišel na drugo stran reke z volkom, kožo in zeljnato glavo. Na razpolago pa je imel samo trhel čoln, v katerem sta se lahko peljala samo dva hkratu. Ne sme pa pustiti nikoli volka s kožo ali pa kožo z zeljnato glavo same, ker bi lahko tačas volk pojedel kožo ali kožo zelje. Kako mora torej napraviti, da lahko spravi vse srečno na drugo stran reke? (Samo dva, in to sta nogi lovca, kajti on je šel v gozd, Barbka pa iz gozda.)

KAKŠNO STAROST DOČAKAJO?

Boabab (drevo v Afriki): 3000—5000 let

Akacija: 400 let

POIŠČITE!

Kje je lovec?

Nov redilni prašek za svinje

Vsak kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje svinje. Za eno svinjo zadostuje že en zavitek za 7 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 11 din. — Pravi Redin se dobi samo v zavitkih z gornjo sliko in ga razpošilja

Drogerija KANCO,
Maribor,
Slovenska ulica

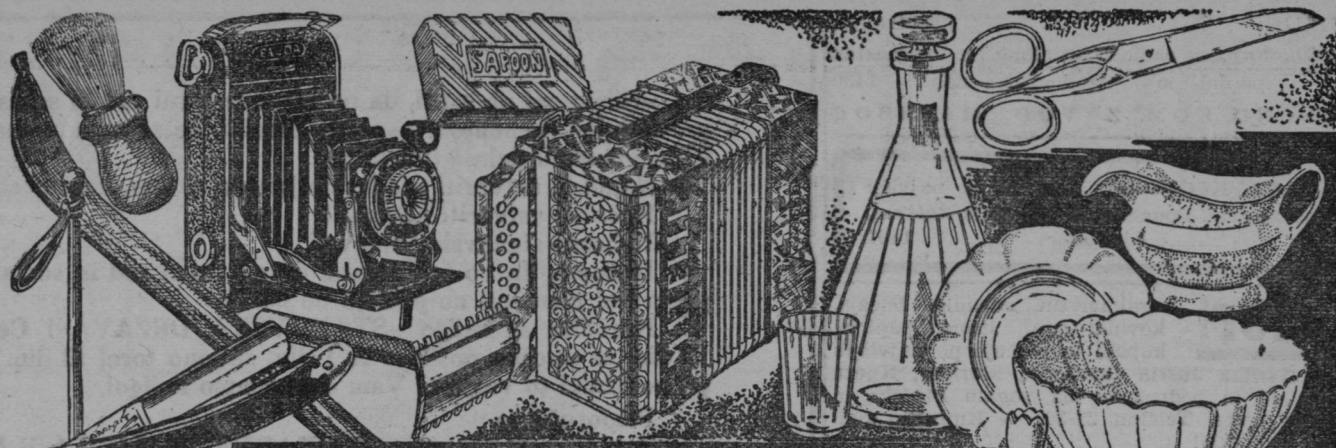
Zaloga v Celju:

Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

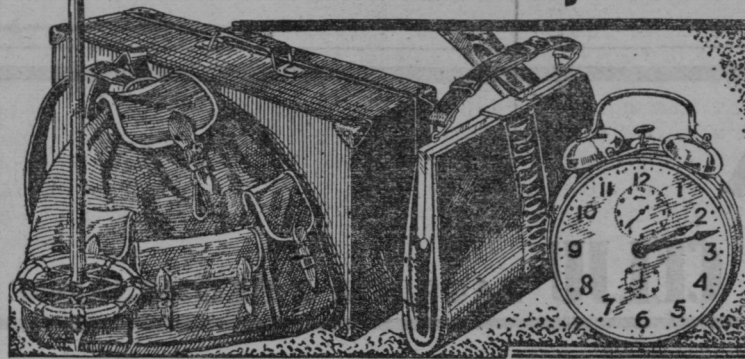
Zaloga v Ptuj:

Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

Inserirajte!

Zahtevajte cenik!

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA
V JUGOSLAVIJI

Sternceki
CELJE 24

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane 1 din. (Preklici, Poslano, Izjave pa 2 din za besedo.) Davek se zaračunava posebej: do velikosti 20cm² 1 din, do velikosti 50cm² 2 din. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnostno prijavo, doplača še 5 din. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za 2 din, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Hlapci, pridni, pošteni in trezni se sprejmejo na veleposestvu Rogoza, p. Hoče, kamor se je pisмено ali osebno obrniti. 1484

Sprejem zdravega 15 letnega fanta. Služba zelo lahka. Vse v hiši. Plača po dogovoru. Ponudbe: Vaupotič Boštjan, Ljutomer. 1485

Grem za ofra, dve delovni moči. Naslov in upravnostno. 1486

Pekovski vajenec se sprejme takoj. Pisмено ali osebno ponudbo: pekarna Auer, Maribor, Taborška ulica 16. 1483

Dva krojaška pomočnika za moško in žensko delo sprejme takoj v stalno službo Deželak Franc, krojaštvo, Hrastnik. 1499

Sodarskega pomočnika sprejem pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu. Franc Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Nastop takoj. 1467

Viničar, vodilna moč, z večletno prakso, vsestranske sposobnosti, se sprejme 1. januarja 1941 za Zanierjeve vinograde Bučka gora, Buče, Poštenost predpogoj! Ponudbe z navedbo dosedanjih služb je poslati na: Božič Anton, tekstilna tovarna, Kranj. 1479

POSESTVA:

V Ormožu ali neposredni bližini kupim parcelo (vrt, sadonosnik) ali hišo. Ponudbe s ceno poslati upravi »Slov. gospodarja« pod značko: »Gotovina takoj 1489«.

RAZNO:

Voz imam na prodaj. Priporočam se za naročila! F. Ivančič, kovaški mojster, Ljutomer. 1381

Še vedno kupite dobro, po ugodnih cenah: nogavice, pletenine, bluže, jopice, sviterje, žemperje (lastni izdelki), kombineže, modrčke, srajce, obleke, predpasnike, platno, odeje, koče, blago, perilo, konfekcijo, rute, šivalne potrebščine, galanterijo, milo, drobnino. Andrej Oseč »Marac«, Koroška cesta 26 (poleg tržnice, Vodnikov trg). 1098

Redin, Govedin, Jajčn, Mlekin, Bister, Mastelin, Emona čaj dobite v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1475

Priporočam se Kupčičeva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1384

Štedilnike vseh vrst, vlitte železne in bakrene kotle, peči, nagrobne križe, vodovodne cevi, ameriške žage in vso drugo železino dobite v najboljši kakovosti in po zmernih cenah v trgovini železine Alfonz Meuz, Maribor (nasproti frančiškanske cerkve). 1464

Moštna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenički 20 din. Dnevna razpošiljatev, Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor Gosposka 11. 1269

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 11

JESEN — ZIMA — HALO! OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, dobro uporabni in brez napake: Paket serija »K« 12—15 m boljših flanelov za moško in žensko perilo 160 din. — Paket serija »M« 12—15 m kretona in druka za predpasnike in obleke 160 din. Ta dva paketa dobavimo za isto ceno mešano vsakega polovico. — Original Kosmos »D« 12—15 m Ia flanelov za spodnje perilo in barhent za ženske obleke 220 dinarjev. — Paket serija »P« 4 m prima volnenega blaga za žensko obleko, dokler traja zaloga, za staro ceno, in sicer: T-1 130 din, T-2 160 din, T-3 180 din, T-4 200 din; pri naročilu prosim navedbo cene in barve. — Paket serija »Z« 3—3.20 m štofa za moško obleko ali plašč, ženski kostum ali plašč, in sicer: Z-1 160 din, Z-2 200 din, Z-3 250 din, Z-4 300 din, Z-5 360 dinarjev. Neodgovarja joče zamenjam. Pri naročilu dveh ali več paketov primeren popust. Izrabite ugodno priliko in naročite takoj! Razpošiljalnica KOSMOS, Maribor, Razlagova 24/II.

Častna izjava. Jaz podpisana Železnik Antonija, posestnica v Metavi št. 36, p. Maribor, preključujem in obžalujem žaljive besede, ki sem jih dne 3. septembra 1940 popoldne izrekla na vrtu svoje hiše o gospodični Stiper Rozi, delavki v Metavi št. 36, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona. — Metava dne 13. septembra 1940. — Železnik Antonija. 1488

Čevlje, ročno delo

za otroke, pletene jopice, nogavice, rokavice, čepice, tudi posteljno perje (vzorci pošilja brezplačno) dobite najugodnejše pri »LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24. 1461

Igrajte sledeče igre:

GRUDA UMIRA. 5 moških in 3 ženske osebe. Vsebina: Kmet, drži se svoje zemlje, da gruda ne umrje! Cena 12 din.

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA. 20 moških oseb. Vsebina: Boj med krščanskim in boljševiškim nazorom. Cena 8 din.

IZGUBLJENA OVCA. 5 moških in 7 ženskih oseb. Vsebina: Čustvena igra, primerna za mesec vernih duš, verska vsebina. Cena 7 din.

GUZAJ. 13 moških in 3 ženske osebe. Vsebina: Domača zgodovina, zgodba znanega Guzaja. Cena 12 din.

MIKLOVA ZALA. 18 moških in 5 ženskih oseb ter zbori. Vsebina: Zgodovina naših bojev proti Turkom. Cena 10 din.

NAŠA APOSTOLA. 14 moških in 5 ženskih oseb ter zbori. Vsebina: Sv. Ciril in Metod nam prinašata pravo sv. vero. Cena 10 din.

DVA PARA SE ŽENITA. 7 moških in 3 ženske osebe. Vsebina: Silno zabavna igra, polna zmešnjav in veselih rešitev. Cena 14 din.

POSTELSKI ZAKLAD. 7 moških in 5 ženskih oseb. Vsebina: Iz domače zgodovine o Pošteli pri Mariboru. Bolj za mladino. Cena 7 din.

PRI HRASTOVIH. 6 moških in 6 ženskih oseb. Vsebina: Dramatični dogodki iz vsakdanjega življenja. Resna dejanja! Cena 14 din.

ZASAD. 9 moških in 2 ženski osebi. Vsebina: Naša razpuščena društva zopet zaživijo. Igra o našem društvenem delu. Zelo aktualna vsebina. Cena 12 din.

Tantjeme za igranje. Kdor kupi pet izvodov, je tantjeme prost, kdor pa kupi manj kot pet izvodov, pa plača 25 din za vsako predstavo.

Knjige je naročiti v

KNJIGARNI TISKARNE SV. CIRILA
V MARIBORU

KUPUJE: hranilne knjižice bank in hranilnic ter vrednostne papirje po najugodnejših cenah 1430
PRODAJA: BANOČNO KOM. ZAVOD, MARIBOR

STARE KLOBUKE kupujem po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na Vaupotič Boštjan, Ljutomer 1457

POZOR! Vsakovrstne odpadke železja, kovine, cunj, litine, papirja, kupuje in plačuje po najvišjih cenah tvrdka Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Koclja 14 in podružnica na vogalu Ptujске in Tržaške ceste. Telefon 21-30. — Kupujem tudi gumo in steklo!

Kupujte pri naših inserentih!

»Nihče naj ne misli, da bo mogoče javni red in socialni mir proti prevratnim elementom uspešno braniti, če se nemudoma ne pristopi k pogumnemu delu!« (Pij XI.)

Nujno je ustvariti predvsem jasnost v tem, kaj hočemo!

Hočemo ustvariti nov red!

Hočemo stanovsko državo!

Hočemo, da bo tudi v naši državi javni red in socialni mir in da prevratni elementi ne pridejo do moči!

Naročite si knjigo »STANOVSKA DRŽAVA«! Cena knjige je 12 din, za stroške pošiljke še 1 din, skupno torej 13 din. Pošljite nam po položnici to vsoto in Vam določimo knjigo!

Priporoča se

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%. — Vse vloge izplačuje točno po dogovoru

VSAK prevdaren slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice

GLAVNO ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARII

92

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Gosposka ulica 23 Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog din 53,000.000.-